

2025

Bertsio murriztua / Versión reducida

**Arabako Lurralde Historikoaren
Hiri-hondakinen Inbentarioa**

**Inventario de Residuos Municipales
del Territorio Histórico de Álava**

araba álava
foru aldundia diputación foral

Edukien aurkibidea

1. Hitzaurrea	2
1.1. Hondakinen sorkuntza eta bilketa	4
1.2. Hondakinen tratamendua	12
1.3. Frakzio nagusien bilakaera	14
1.4. Laburpen orokorra	18
2. Kudeaketa-unitateak	19
3. PRU2030-aren helburu estrategikoak	20
4. Ondorioak	34

Laburpenen zerrenda:

EAE: Euskal Autonomia Erkidegoa

AFA: Arabako Foru Aldundia

FOGO (gaztelaniazko siglen arabera): Jatorrian kudeatutako frakzio organikoa

FORS (gaztelaniazko siglen arabera): Gaika bildutako frakzio organikoa

HORECA (gaztelaniazko siglen arabera): Hotelak, jatetxeak eta kafetegiak

EIN: Estatistikako Institutu Nazionala

MITECO (gaztelaniazko siglen arabera): Trantsizio Ekologiko eta Erronka Demografikorako Ministerioa

EKP: Erabileraz kanpoko pneumatikoak

HE: PRU2030-aren helburu estrategikoa

AA: Atez ate

BPG: Barne-produktu gordina

LGG: Landa-gune garbia

PRU2030: Arabako hiri-hondakinak prebenitzeko eta kudeatzeko plana, 2017-2030

PREST. X BERRERAB.: Berrerabiltzeko prestakuntza

PBM: Puntu Berde Mugikorra

TEEH: Tresna elektriko eta elektronikoen hondakinak

EEH: Eraikuntza eta eraispeneko hondakinak

HEA: Hondakin ez-arriskutsuak

HA: Hondakin arriskutsuak

SCRAP (gaztelaniazko siglen arabera): Ekoizlearen erantzukizun hedatuko sistema kolektiboa (lehenago SIG)

SIGRE (gaztelaniazko siglen arabera): Industria farmazeutikoko ontzien kudeaketa eta bilketarako sistema integratua

TMB: Tratamendu mekaniko-biologikoa

Izen ofizialen laburpenak:

Añanako kuadrilla (Añana)

Aiaraldeko kuadrilla (Aiaraldea)

Gorbeialdeko kuadrilla (Gorbeialdea)

Arabako Errioxako kuadrilla (Arabako Errioxa)

Arabako Lautadako kuadrilla (Lautada)

Arabako Mendialdeko kuadrilla (Mendialdea)

Vitoria-Gasteizko kuadrilla (Vitoria-Gasteiz)

1. Hitzaurrea

Arabako Lurralde Historikoaren Udal-hondakinen Inbentarioa Hiri Hondakinen Behatokiak idatzitako agiria da. Hiri Hondakinen Behatokia hiri-hondakinen kudeaketari dagozkion alderdi guztiak koordinatu eta jarraitzen dituen organoa da, **Hiri Hondakinak Prebenitzeko eta Kudeatzeko Planak, 2017-2030 edo PRU2030**-ak adierazten duen arabera. Agiri honen helburu nagusia lurraldeko hondakinen kudeaketari buruzko ikuskera eguneratua eskaintzea da. Horrela, PRU2030-ean ezarritako helburuak bete ahal izateko beharrezkoak diren erabakiak hartzea errazten da.

Dokumentuak, lehenik eta behin, Arabako Lurralde Historikoko hondakinen sorkuntza eta bilketari buruzko datuak jasotzen ditu, udal-hondakinak banatzen diren frakzioen arabera xehatuta. Sortutako hondakinen kopuruak adierazi ondoren, frakzio bakoitzak jasotako tratamendua eta lurraldean sortutako hondakin guztien tratamenduaren batukaria aurkeztuko dira. Amaitzeko, frakzio nagusien (Biohondakinak, Ontzi arinak, Beira, Papera-kartoia eta Oihal-hondakinak eta berrerabiltzekoak) sorkuntzaren, bilketa bereiziaren eta birziklapena + berrerabiltzeko prestakuntzaren bilakaera adieraziko da.

Dokumentuaren bigarren atalean, lurraldeari egindakoaren antzeko analisia aurkeztuko da, kuadrilla bakoitzaren kasuari egokitua.

Hirugarren atalean, hondakinen bilketa eta kudeaketarekin zuzenean erlazionatuta dauden **PRU2030**-aren jarraipen-adierazleak bildu dira. 2025. urtea garrantzitsua da, Planaren Helburu Estrategiko (HE) batzuek jotzen baitute zenbait adierazle ebaluatzeko erreferentziazko urte gisa.

Horixe bera da **03. HE Prebentzio kualitatiboa** helburuaren kasua, bi helburu barne hartzen dituen:

- 2025erako biohondakinen frakzioko ezegokiak % 3ren azpitik murriztea.
- Hondakin arriskutsuen ehunekoa % 90ean murriztea hondakin nahastuen frakzioan.

Era berean, **05. HE Birziklapena** helburuak beste bi helburu ere badauzka:

- Sortutako hondakinen % 55eko berrerabiltzeko prestakuntzako eta birziklapeneko tasa lortzea.
- % 65eko birziklapen-tasa lortzea.

Bestalde, PRU2030-aren helburuen jarraipena egiteko balio izateaz gain, estatuko arauditik eratorritako betebeharren jarraipena egiteko ere balio du, zehazki, **Ekonomia zirkularrerako hondakin eta lurzoru kutsatuei buruzko 7/2022 Legea**ri dagokionez.

Izan ere, 17. eta 26. artikuluetan, hurrenez hurren, prebentzioari eta hondakinen birziklapenari buruzko betebeharrak deskribatzen dira 2025erako. Lehen kasuan, hondakinen sorkuntza % 13 murrizteko helburua ezartzen da, 2010. urtearekin alderatuta. Bigarrenean, berriz, PRU2030-ean dagoeneko jasota dagoen helburua errepikatzen da: 2025erako sortutako hondakin guztien % 55 (pisan) birziklatzea lortzea.

Gainera, azken helburuak baldintza gehigarria du, 2025erako udal-hondakinen berrerabiltzeko prestakuntza eta birziklapena gutxienez % 55era arte (pisan) areagotuko direla adierazten baita, baina, gutxienez, guztizkoaren % 5 (pisan) berrerabiltzeko prestakuntzari dagokio. Berrerabiltzeko prestakuntza hori, batez ere, oihala-hondakinetatik, tresna elektriko eta elektronikoen hondakinetatik, altzarietatik eta berrerabiltzeko presta daitezkeen beste hondakin batzuetatik etorriko da.

Amaitzeko, beharrezkoa da **hondakinak zabortegean ezabatzeko aukera arautzen duen uztailaren 7ko 646/2020 Errege Dekretuaren 8.** Artikuluan zehaztutako helburua aipatzea:

- 2025eko urtarrilaren 1erako, isuritako udal-hondakinen pisuzko kopurua sortutako mota horretako hondakinen guztizkoaren % 40 edo gutxiagora murriztuko da. Beste era batera esanda, urte horretarako, isurpena, gehienez, sortutako hondakinen % 40koa izango da (pisan).

Dokumentuan zehar eta, laburbilduz, ondorioen atalean, deskribatutako helburuen betetze-maila baloratu ahal izango dugu.

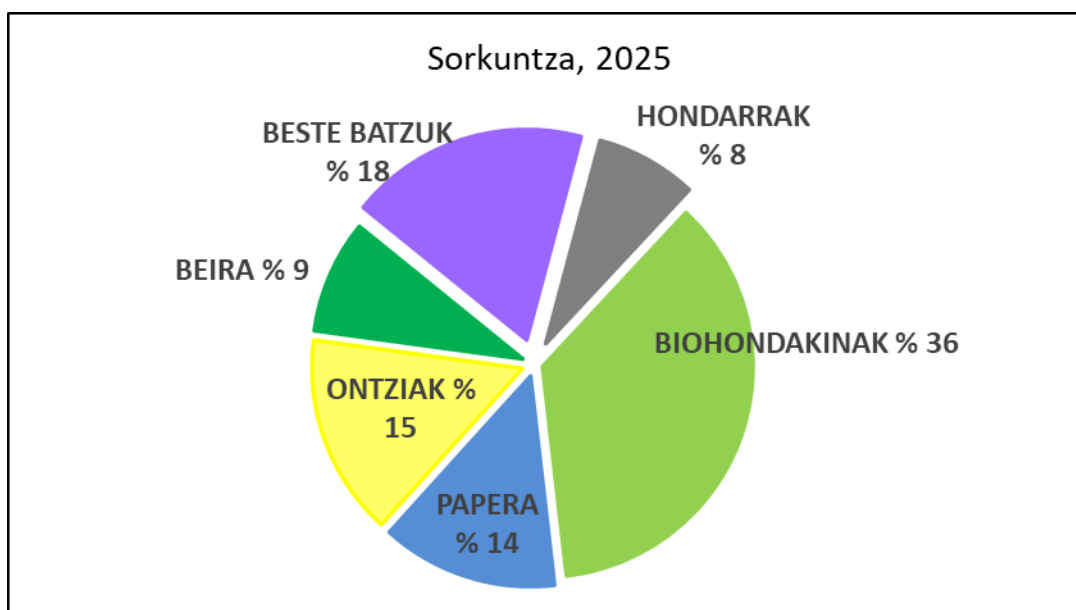

1.1. Hondakinen sorkuntza eta bilketa

Hondakinen sorkuntza lurraldeko etxeetan sortutako hondakinek osatzen dituzten frakzioak dira. Hondakin nahastuen osaeraren eta bilketa bereiziaren bidez jasotako hondakinen arabera kalkulatu da.

1. grafikoan ikus daitekeenez, Biohondakinak da sorkuntzari dagokionez frakziorik handiena. Ondoren, antzeko ehunekoekin, ontzi arinak eta papera-kartoia daude. «Beste batzuk» kategoriaren barruan, irudikapena errazteko taldekatu diren frakzioak daude: Oihal-hondakinak eta berrerabiltzekoak, Hondakin ez-arriskutsuak (HEA), Hondakin arriskutsuak (HA), Bolumen handikoak, Zura eta Tresna elektriko eta elektronikoen hondakinak (TEEH).

Hondakin nahastuen frakzioa balorizagarriak ez diren hondakinen % 8 da. Hortaz, frakzio minoritarioa da, eta, bilketa bereiziko egoera ideal hipotetiko batean, frakzio horretara bideratutako edukiontzian frakzio hori baino ez litzateke egongo.

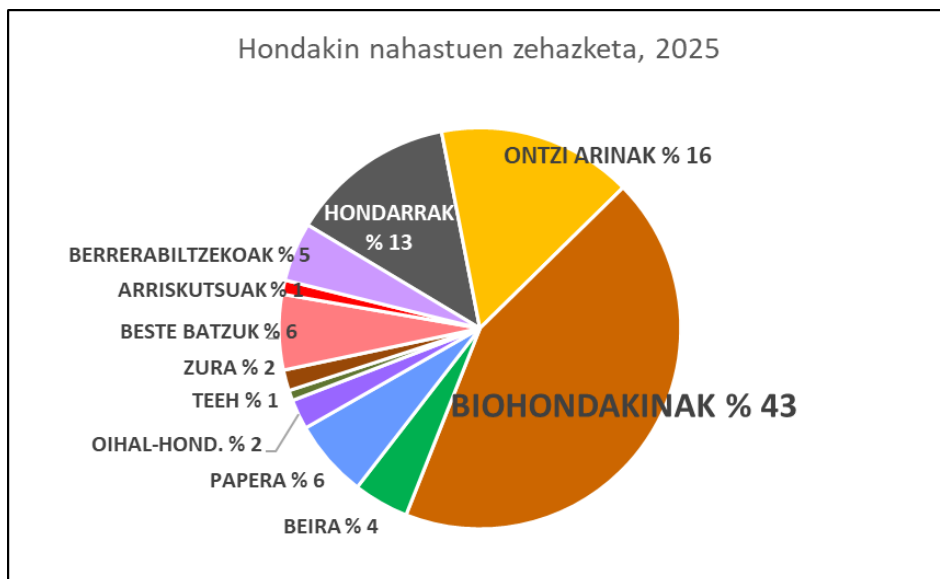

1. grafikoa: Udal-hondakinen sorkuntza, 2025 (% pisuan, ehuneko borobilduak)

PRU2030-aren 10. ekintzaren arabera, hondakinen zehazketa bi urtean behin egin behar da hondakinen sorkuntzaren jarraipen egokia egiteko. Beraz, 2025ean 2023an egindako hondakin nahastuen zehazketa eguneratu da.

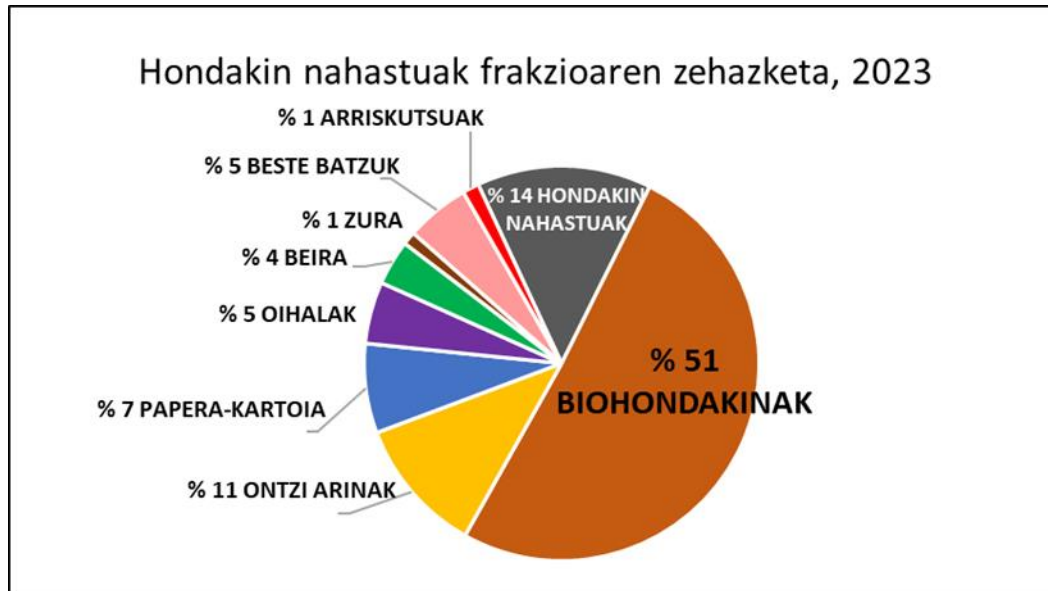
Honako grafiko honen balioek hondakin nahastuen bilketako frakzio bakoitzaren ehunekoa (pisuan) irudikatzen dute. Hondakinen bilketaren gehiengoa nahasturik egiten denez, ezinbestekoa da ohiko «zabor-poltsaren» osaera ezagutzea, lurraldeko hondakinen sorkuntza kalkulatzeko.

2. grafikoa: Hondakin nahastuen zehazketa, 2025 (% pisuan, ehuneko borobilduak)

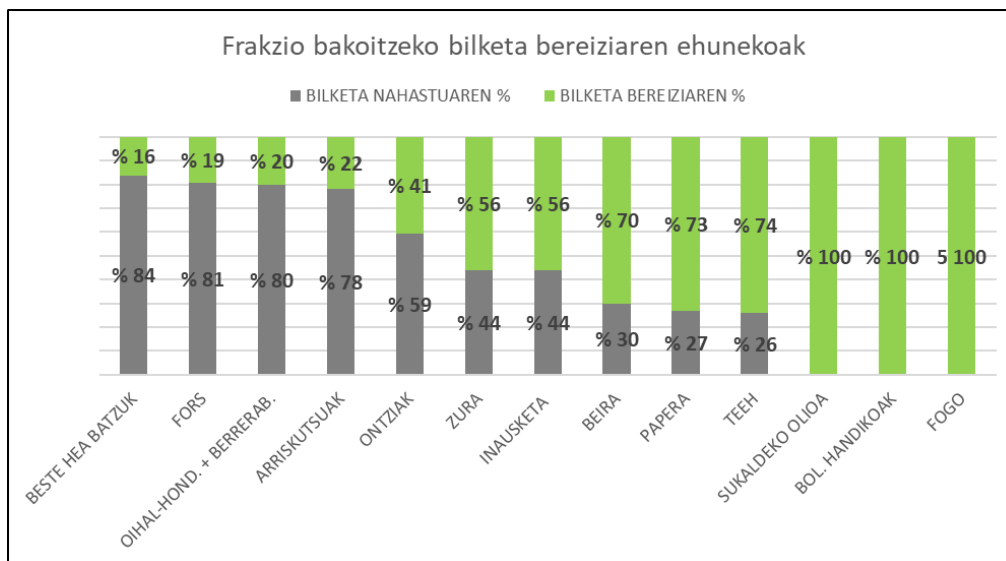
2023arekin alderatuta hainbat aldakuntza egon diren arren, funtsezko balioak ia ez dira aldatu. Biohondakinen frakzioak nagusiena izaten jarraitzen du, eta atzetik ontzi arinak eta hondakin nahastuak edo errefusak daude. Hondakin organikoen edukiontziaeren erabilera handiagoak azal lezake hondakin nahastuetan egon den biohondakinen ehunekoaren murrizketa.

3. grafikoa: Hondakin nahastuen zehazketa, 2023 (% pisuan, ehuneko borobilduak)

Sorkuntzaz gain, hondakin nahastuen zehazketak nahasturik eta bereizita biltzen diren ehunekoak kalkulatzeko ere balio du. Grafiko honetan frakzio bakoitzeko bilketa bereziaren sistemen ehunekoa islatzen da. Berdez bereiz biltzen den ehunekoa adierazten da, eta grisez, berriz, hondakin nahastuen poltsatik eskuratzen den zatia irudikatzen da.

4. grafikoa: Frakzio bakoitzeko masako bilketaren edo bilketa bereziaren ehunekoa (% pisan, ehuneko borobilduak)

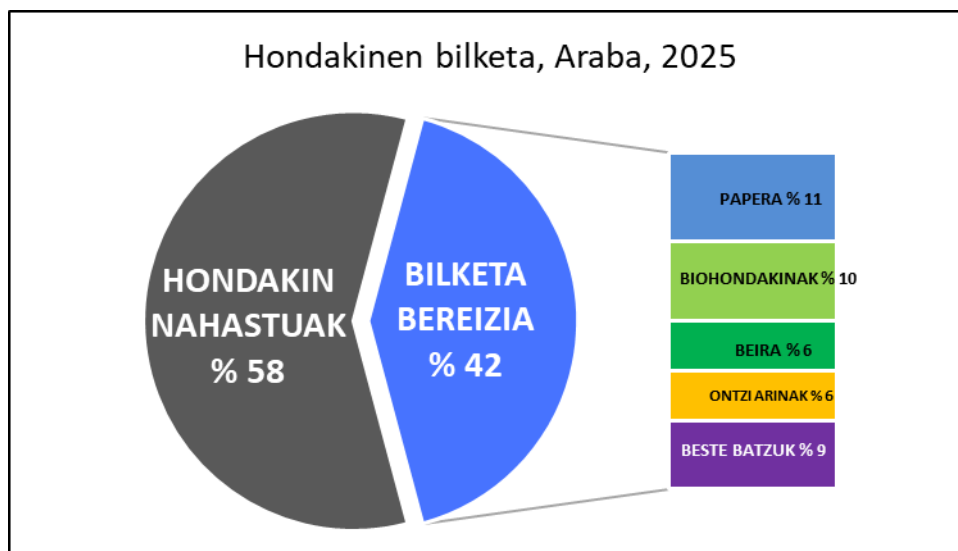
Badaude hondakin nahastuen bilketaren barruan ez dauden frakzioak; hortaz, bilketa bereziaren % 100eko balioekin irudikatzen dira: Sukaldeko olio-hondakinak, Jatorrian kudeatutako frakzio organikoa (FOGO) eta Bolumen handikoak. Dagokion zutabea ez duen frakzio bakarra hondakin nahastuena da.

Grafikoan ikus daitekeenez, badaude sortutako guztizkoarekiko bilketa bereziaren % 50 gainditzen duten frakzioak, hala nola TEEH, Papera, Beira, Inausketa eta Zura. Beste frakzio batzuek, berriz, ez dute kopuru hori gainditzen, eta oraindik biltzen dira, gehienbat, hondakin nahastuen bidez. Frakzio horien artean honako hauek daude: Ontzi arinak, Hondakin arriskutsuak, Oihal-hondakinak eta berrerabiltzekoak, Frakzio organikoa eta Beste HEA batzuk.

Frakzio horietatik, bereziki kezagarriak dira Frakzio organikoa eta Ontzi arinak, lurraldean sorkuntza handiena duten bi frakzioak baitira eta, ondorioz, hondakin nahastuen ehuneko handiena (pisan) hartzen baitute.

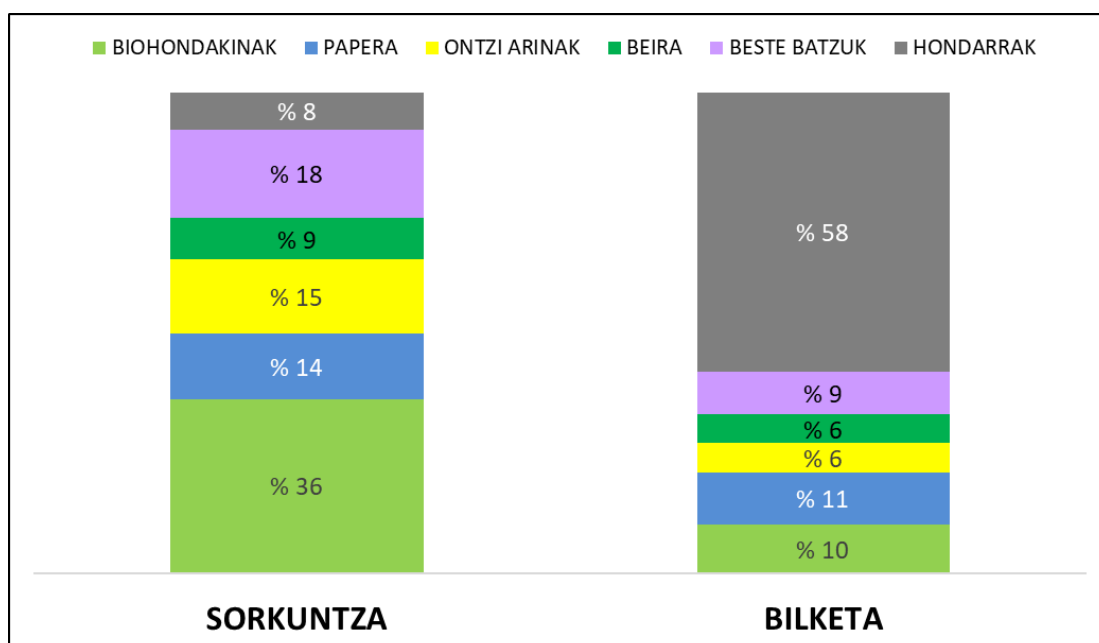
Arabako Lurralde Historikoko hondakinen bilketari dagokionez, 2025ean bilketa berezia handitu egin da 2024. urtearekin alderatuta, eta sortutako hondakinen % 42ra iritsi da pisan. Hala ere, oraingoz, frakzio nagusia hondakin nahastuena da.

5. grafikoa: Bilketa bereizia 2025ean (% pisuan, ehuneko borobilduak)

Frakzio bakoitzaren sorkuntzaren grafikoa eta bilketarena alderatuz gero (ikusi 6. grafikoa), agerian geratzen da badirela sorkuntzaren ehuneko handi bat hartzen duten frakzioak, bereizita biltzeko sistemek behar bezala jasotzen ez dituzten arren. Ondorioz, hondakin nahastuekin batera biltzen dira. Hori da biohondakinen kasua, sorkuntzaren % 36arekin eta bilketaren % 10arekin soilik.

6. grafikoa: Udal-hondakin nagusien sorkuntzaren eta bilketa bereiziaren ehunekoak (% pisuan, ehuneko borobilduak)

2025. urtean, hondakinen sorkuntza handitu egin da, bereizia zein nahastua. Bilketa bereiziari dagokionez, lurraldean dagoen joera mantendu da. Bigarren kasuan, hondakin nahastuak areagotu egin dira, 2018tik zegoen beherako joera hautsiz.

1. taulan, berdez agertzen dira ingurumenarekiko onuragarriak diren aldaketak; gorriz agertzen direnak, aldiz, kaltegarritzat hartzen dira. **2019/1004 Europako Batzordearen Betearazpen Erabakiak** ezarritako irizpideari jarraituz, urte ezberdinen artean ematen diren % 10 baino gehiagoko aldaketak baloratuko dira, aldaketa txikiagoak aldagai estokastikoengatik gauzatu daitezkeela kontuan izanez.

	ARABA, 2024	% pisuan	ARABA, 2025	% pisuan	Aldaketa
HONDAKIN NAHASTUAK	79.600.714	59,1%	80.702.292	58,3%	1%
SUKALDEKO OLIOA	254.359	0,2%	305.338	0,2%	17%
ONTZI ARINAK	8.562.100	6,4%	8.708.110	6,3%	2%
BOL. HANDIKOAK	5.351.385	4,0%	5.122.555	3,7%	-4%
FORS	5.820.855	4,3%	7.122.179	5,1%	18%
FOGO	1.012.626	0,8%	1.567.865	1,1%	35%
INAUSKETA	7.029.485	5,2%	6.427.192	4,6%	-9%
BEIRA	8.314.788	6,8%	8.419.717	6,6%	1%
PAPERA	13.492.471	10,0%	13.650.054	9,9%	1%
OIHAL-HONDAKINAK	1.406.473	1,0%	1.450.251	1,0%	3%
TEEH	1.534.360	1,1%	1.924.350	1,4%	20%
ZURA	1.662.231	1,2%	1.714.420	1,2%	3%
BESTE HEA BATZUK	508.850	0,4%	942.739	0,7%	46%
ARRISKUTSUAK	218.254	0,2%	259.022	0,2%	16%
GUZTIRA	134.768.951		138.316.084		2,6%
Biztanleak (EIN)	339.137		342.161		0,9%
kg/bizt./urte	397,39		404,24		1,7%

1. taula: Ekarpena frakzioaren arabera, 2024-2025 (balioak kg-tan)

Bilketa bereizien barruan, FOGO, FORS, Beste HEA batzuk, TEEH eta Sukaldeko olioak nabarmentzen dira izandako hazkundeagatik. Biohondakinen, FOGOren eta FORSen kasuan, berriz, bilketa- eta kudeaketa-sistemak lurralde osoan hedatzea igoera horrekin koherentetzat hartzen da. Hazi diren beste frakzioei dagokienez, irudikatzen duten ehuneko txikia kontuan hartuta, datuen bilketan gertatzen diren aldaketa txikiek igoera handiak eragin ditzakete, baina, hala ere, horiek ez dute eragin handirik hondakinen bilketaren osotasunean.

Irudikatutako frakzio guztien artean, Beste HEA batzuk eta Hondakin arriskutsuak oso frakzio zailak dira, izaera oso ezberdineko hondakinak hartzen baitituzte barne. Hondakin horiek kopuru txikietan sortzen dira, baina, behar bezala kudeatuz gero, ingurumenarekiko duten eragina oso positiboa da.

Normalean, garbiguneen sarearen eta Puntu Berde Mugikorraren (PBM) bidez biltzen dira, baita Vitoria-Gasteizko Udalaren pilen bilketa komertzialaren, Aiaraldeko kuadrillako ekoguneen eta farmazietarako SIGRE SCRAParen bitarteko medikamentu-bilketaren bidez ere.

Hona hemen frakzio horien osaera xehatua. Elkarrekin irudikatu dira, grafiko eta taulen interpretazioa errazteko.

BESTE HEA BATZUK	kg
Plastikoak	321.184
Metala	182.895
Erabiltzen ez diren pneumatikoak	77.280
Beira laua	56.960
Poliestireno hedatua	8.800
Su-itzalgaileak	4.384
Kafe-kapsulak	2.723
CD/DVD	1.402
Bonbonak	917
Tinta eta tonerrak	805
Beste batzuk	285.389
GUZTIRA	942.739

ARRISKUTSUAK	kg
Olio minerala	41.157
Medikamentuak	38.825
Pintura zaharkituak eta itsasgarriak	26.877
Pilak	24.214
Bateriak	22.669
Plastikozko ontzi kutsatuak	8.959
Metalezko ontzi kutsatuak	4.978
Kimiko zaharkituak	3.785
Material xurgatzaile kutsatuak	2.910
Erregai eta olioien iragazkiak	1.703
Fitosanitarioak	1.472
Aerosolak, hutsik	971
Hidrokarburo-nahasketa	924
Koipeak eta break	601
Aerosolak, produktuarekin	416
Ur oliotsuak	313
Kutsatutako beirazko ontziak	287
Erradiografiak	164
Izotz-kontrakoa	127
Termometroak	7
Beste hondakin arriskutsu batzuk	77.663
GUZTIRA	259.022

2. eta 2. taulak: Beste HEA batzuk eta Arriskutsuak frakzioen banaketa, 2025 (balioak kg-tan)

Arabako Lurralde Historikoan bilketa egiten ari den moduari dagokionez, kaleko edukiontzia da sistema nagusia oraindik, bildutako hondakin guztien % 75arekin (pisuan).

Bigarren postua «beste udal-bilketa batzuk» kategoriari dagokio. Kategoria horretan udal-erriak egindako bilketak biltzen dira, hala nola parke eta lorategietako inausketa-hondakinena, bolumen handiko hondakinena eta kaleko edukiontzien bidez egiten ez diren baina zerbitzu publikoek eskaintzen dituzten beste bilketa batzuk. Bilketa horiengandik ezberdina da merkataritza-bilketa, kategoria propioa baitu. Bilketa mota hori ere udal-erriak egiten du, baina dendei bakarrik dago zuzenduta.

Bilketa pribatuak eragile pribatuak egiten dituzten bilketak dira. Hala ere, udal-hondakintzat hartzen dira eta, beraz, kontuan hartu ditugu inbentario honetan.

SISTEMA	KG	%
EDUKIONTZIA	103.652.811	% 75
BILKETA PNEUMATIKOA	4.207.665	% 3
AA	288.900	% 0,2
FOGO	1.567.865	% 1
BESTE UDAL-BILKETA BATZUK	9.207.720	% 7
BILKETA KOMERTZIALAK	3.918.496	% 3
BILKETA PRIBATUAK	6.895.907	% 5
GARBIGUNEAK + PBM	6.001.040	% 4
LANDA GUNE GARBIAK	2.575.680	% 2
GUZTIRA	138.316.084	% 100

4. taula: Ekarpena bilketa-sistemen arabera, 2025

Hurrengo orrian, 5. taulak frakzio guztien kopuruen bilketari buruzko datuak adieraziko ditu kuadrillen arabera, eta honakoak hartuko ditu barne:

- Jasotako guztizko hondakinetarako kg/bizt./urte ratioaren kalkulua
- Hondakin nahastuen (Hondar frakzioa) bilketaren eta bilketa bereiziaren ehunekoa.
- Berrerabiltzeko prestakuntzaren (berrerab. prest.) eta birziklapenaren ehunekoa

Beste urte batzuetako datuekin alderaketak egitean, kontuan izan behar da Aiaraldeko eta Arabako Errioxako kuadrillen izen ofizialen aldaketak kuadrillen taulako ordena aldatzea eragin duela.

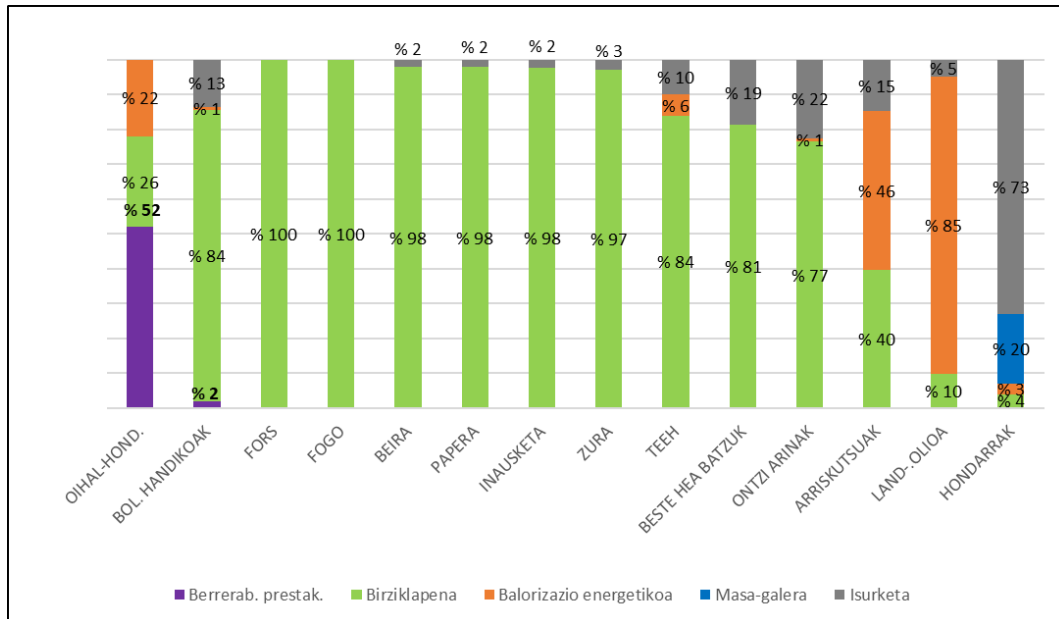
2025 URTEA	AIARALDEA	AÑANA	GORBEIALDEA	ARABAKO LAUTADA	ARABAKO MENDIALDEA	ARABAKO ERRIOXA	VITORIA-GASTEIZ	ARABA
HONDAKIN NAHASTUAK	8.476.196,00	2.640.440,00	2.915.905,00	2.925.475,00	1.083.841,00	3.978.462,00	58.681.973,00	80.702.292
SUKALDEKO OLIOA	20.029,00	3.324,00	4.031,00	8.172,00	1.376,00	2.529,00	265.877,00	305.338
ONTZI ARINAK	833.773,00	280.687,00	335.120,00	410.969,00	95.893,00	410.577,00	6.341.091,00	8.708.110
BOLUMEN HANDIKOAK	756.940,00	478.420,00	290.404,00	271.119,00	234.970,00	241.891,00	2.848.811,00	5.122.555
FORS	341.209,00	694.420,00	51.820,00	234.700,00	0,00	288.900,00	5.511.130,00	7.122.179
FOGO	175.300,00	45.960,00	242.924,00	244.857,00	64.950,00	121.214,00	672.660,00	1.567.865
INAUSKETA	467.470,00	522.662,00	893.060,00	493.720,00	164.480,00	109.000,00	3.776.800,00	6.427.192
BEIRA	795.442,00	271.037,00	367.983,00	437.791,00	186.379,00	639.655,00	5.721.430,00	8.419.717
PAPERA	1.186.834,00	217.067,00	198.068,00	300.823,00	69.600,00	309.053,00	11.368.609,00	13.650.054
OIHAL-HONDAKINAK	177.931,00	49.269,00	36.015,00	66.702,00	15.149,00	54.124,00	1.051.061,00	1.450.251
TEEH	127.214,00	42.126,00	33.968,00	63.579,00	17.672,00	76.722,00	1.563.069,00	1.924.350
ZURA	673.920,00	178.820,00	0,00	208.560,00	42.920,00	90.400,00	519.800,00	1.714.420
BESTE HEA BATZUK	118.947,00	88.017,00	485,00	209.911,00	32.474,00	41.612,00	451.293,00	942.739
ARRISKUTSUAK	34.926,00	25.772,00	6.197,00	25.638,00	10.108,00	16.962,00	139.419,00	259.022
GUZTIRA	14.186.131	5.538.021	5.375.980	5.902.016	2.019.812	6.381.101	98.913.023	138.316.084
Biztanleak (EIN, 2025)	34.414	9.705	10.169	12.732	3.147	11.295	260.699	342.161
kg/bizt./urte	412,22	570,64	528,66	463,56	641,82	564,95	379,41	404,24
Hondakin nahastuak	% 60	% 48	% 54	% 50	% 54	% 62	% 59	% 58
Bilketa bereizia	% 40	% 52	% 46	% 50	% 46	% 38	% 41	% 42
Birziklap. + berrerab. prestak.	% 39	% 50	% 44	% 48	% 44	% 37	% 38	% 40

5. taula: Ekarpina frakzioen eta kuadrillen arabera, 2025 (balioak kg-tan)

1.2. Hondakinen tratamendua

Bildutako hondakinen tratamendu bereizia dela-eta, berrerabiltzeko prestakuntza, birziklapen, balorizazio energetiko eta/edo isurketara zuzentzen diren materialen ehuneko ezberdinak sortzen dira. Nahiz eta teknikoki tratamendu bat ez izan, masa-galera ere irudikatu da hondakin nahastuen frakzioan. Tratamenduaren aurreko eragiketa hori hondakin nahastuen barruko biohondakinak egonkortzeko burutzen da, masa-galera hondakin horien hezetasunaren lurrunketa edo lixibiatuaren bidez gauzatuz. Grafikoan urdinez irudikatu da.

7. grafikoa: Frakzio bakoitzaren tratamendua, 2025 (% pisuan)

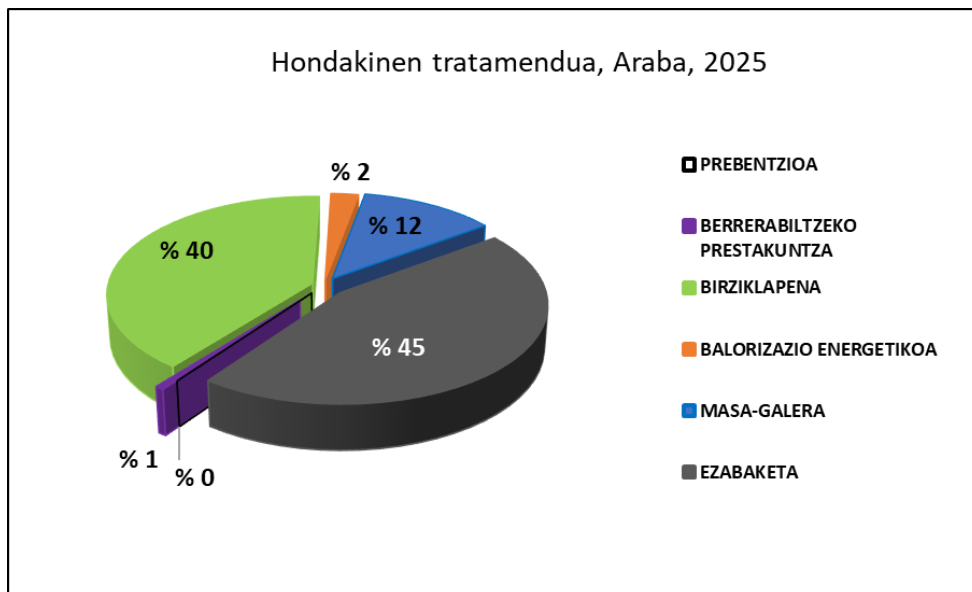
7. grafikoa ikus daitekeenez, bereiz bildutako frakzioek tratamendu hobeak egitea ahalbidetzen dute hondakinen hierarkian, nahastuta biltzen diren hondakinekin alderatuta.

Hondarrak frakzioko zutabeen ezabaketara bideratuta dagoen % 73an hiru joera ezberdin daudela aipatu behar da:

- hezetasuna murrizteko eta biodegradagarritasunerako prozesua jasan duten hondakinen % 25, material bioegonkor deritzona;
- plantan errefusatutako % 45; eta
- hondakin nahastuen frakzioaren % 3ko isurketa zuzena.

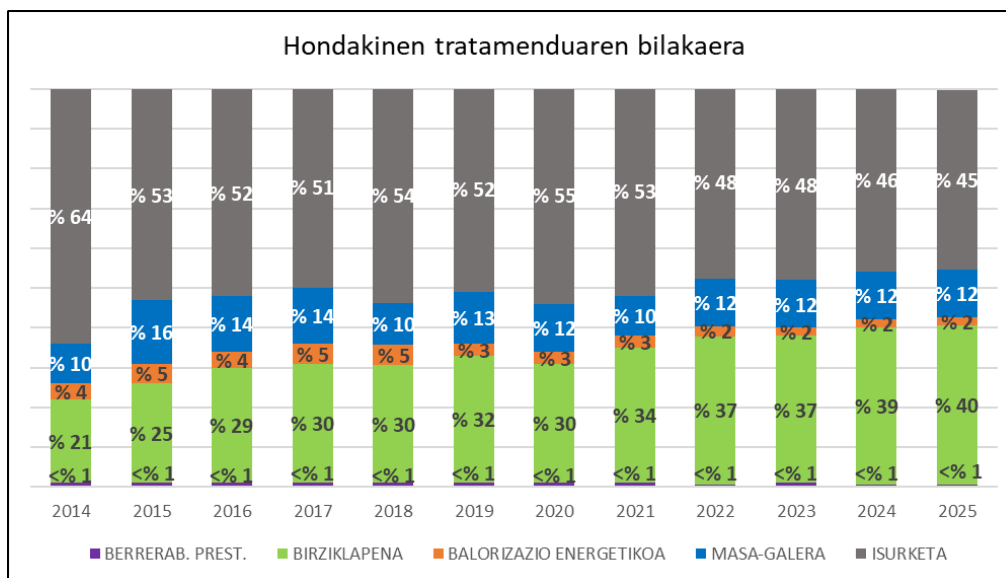
Hondakinen hierarkiaren terminologian oinarrituz, 8. grafikoa prebentzioa Araban sortutako hondakinetarako helmuga posible gisa sartu da. 2024. urtearekin konparatuta, ez da prebentziorik egon, sorkuntza % 2,6 igo baita.

8. grafikoa: Hondakinen tratamendua, 2025 (% pisuan)

Tratamenduen historia aztertuz gero, 2025ean berrerabiltzeko prestakuntzaren eta birziklapenaren batuketaren emaitza % 40ra iritsi dela ikus daiteke; ehunekorik altuena izan da datu-seriea hasi zenetik. Balio horrek 2025erako ezarritako % 55eko helburua lortu ez badu ere, ia bikoiztu egin da azken 10 urteotan.

9. grafikoa: Hondakinen tratamenduaren bilakaera, 2014-2025 (% pisuan)

1.3. Frakzio nagusien bilakaera

Honako grafiko hauek hiru kontzepturen bilakaera irudikatzen dute frakzio nagusien kasuan (hau da, Biohondakinak, Ontzi arinak, Beira, Papera eta Oihal-hondakinak eta berrerabiltzekoak): sorkuntzarena, bilketa bereiziarena eta birziklapena + berrerabiltzeko prestakuntza aukerarena, frakzio nagusietan: Biohondakinak, Ontzi arinak, Beira, Papera eta Oihal-hondakinak eta berrerabiltzekoak. Balioak kg/bizt./urte gisa adierazi dira.

Hondakin guztien sorkuntza kalkulatzeko, bilketa bereziaren bidez jasotako hondakinak eta hondakin nahastu gisa (Hondarrak frakzioa) jasotakoak batu behar dira. Frakzio bakoitzaren kasuan, frakzio horren bilketa bereizia eta hondakin nahastuetan dagoen ehunekoa batzen dira. Azken kalkulu hori eskuragarri dagoen hondakin nahastuen azken zehazketaren emaitzen arabera egiten da.

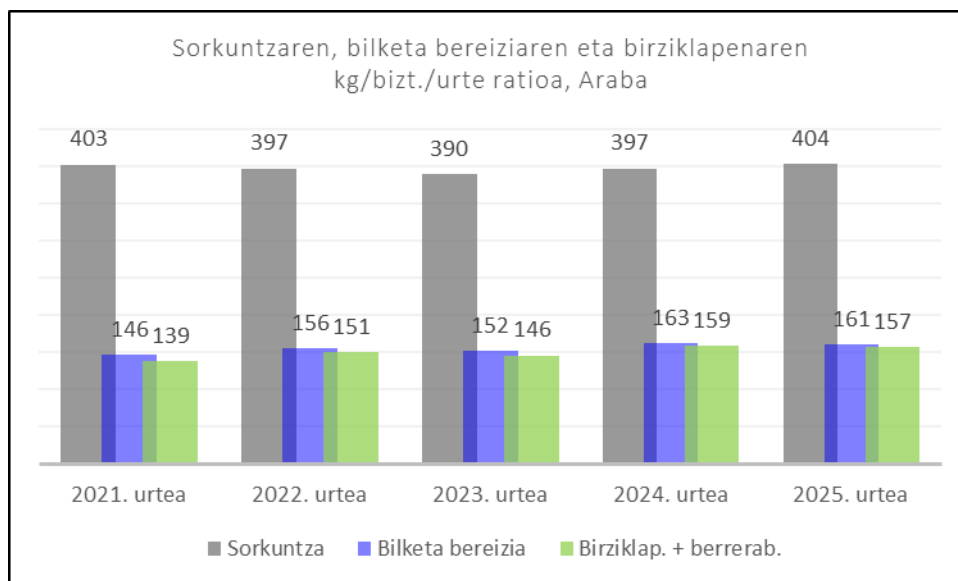
Bilketa bereizia hura egiteko bide guztiak batuz lortzen da (kaleko edukiontziak, garbiguneak, udal-bilketak, etab.).

Azkenik, birziklapena + berrerabiltzeko prestakuntza frakzio bakoitzak jasotzen duen tratamenduaren arabera kalkulatzen da, bai bereiz bildutako bai hondakin nahastuen frakziotik berreskuratutako zatiari dagokionez. Ondorioz, grafiko batzuetan birziklapena + berrerabiltzeko prestakuntza bilketa bereziaren balioa baino handiagoa dela ikus daiteke.

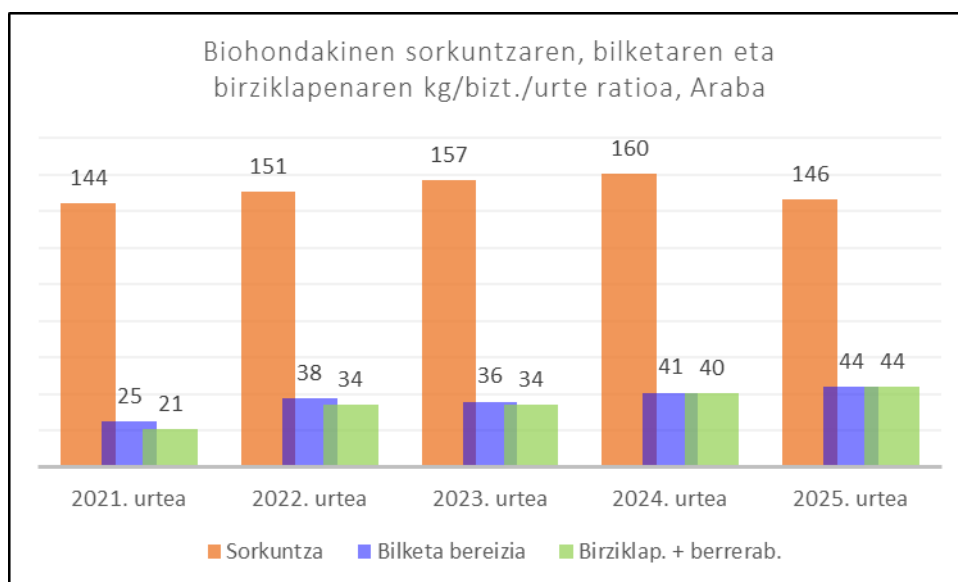
Grafiko hauek frakzio nagusi bakoitzaren egoera modu erraz eta zuzenean erakusten dute. Lehenengo zutabeak urtean biztanle bakoitzeko sortzen diren kg-ak adierazten ditu; bigarren zutabeak, berriz, zenbat kg biltzen diren bereiz. Horri esker, sorkuntza eta bilketa aldera ditzakegu. Azkenik, hirugarren zutabeak sortutako kg horietatik azkenik birziklapena + berrerabiltzeko prestakuntza aukerara zenbat bideratzen diren erakusten du.

Azken izendapen horri dagokionez, bi azken tratamendu horiek jasotzen dituen 7/2022 Legean zehaztutako helburuen arabera erabiltzen da. Hala ere, aipagarria da berrerabiltzeko prestakuntza egiten den frakzio bakarra Oihal-hondakinak eta berrerabiltzekoak dela.

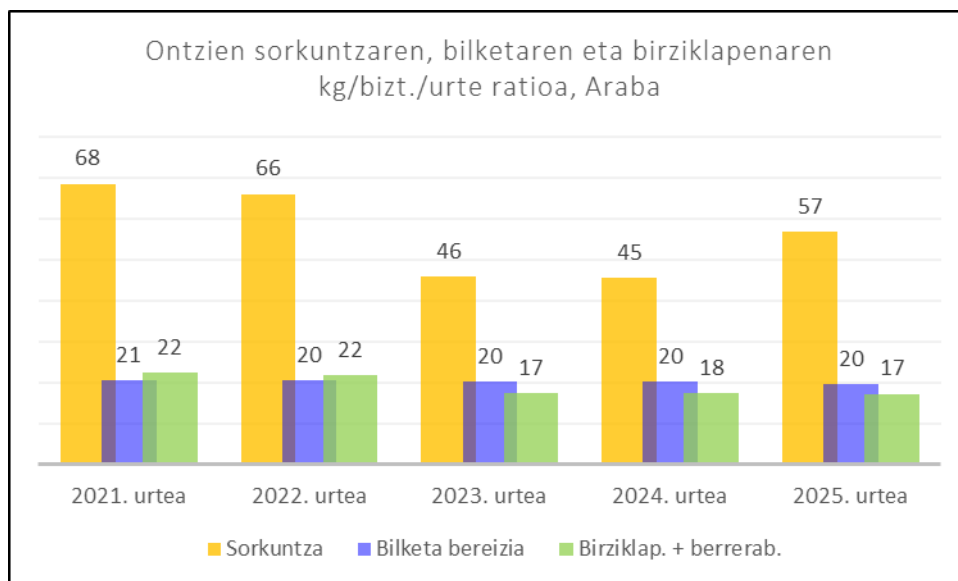

10. grafikoa: Sorkuntzaren, bilketa bereiziaren eta birziklapenaren bilakaera, Araba

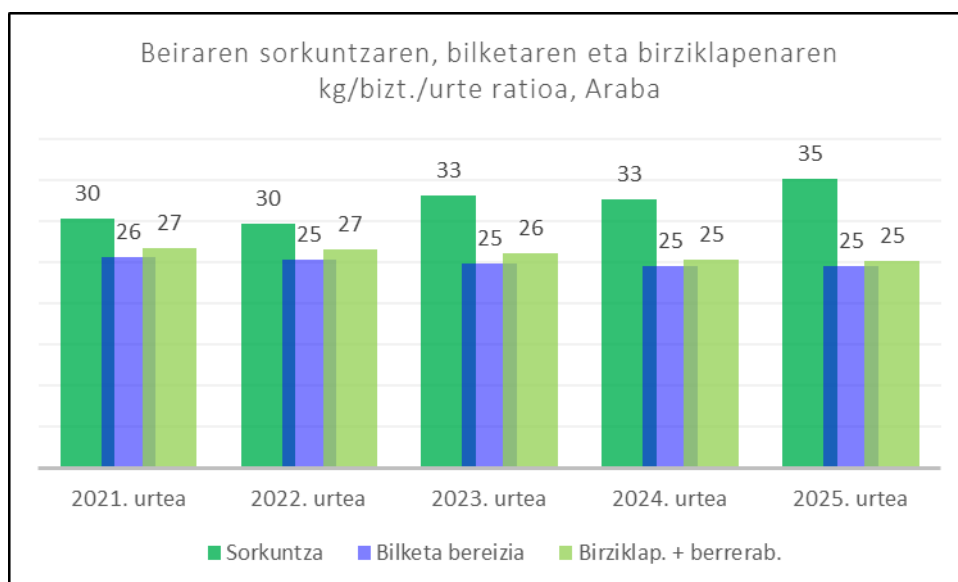

11. grafikoa: Biohondakinen sorkuntzaren, bilketa bereiziaren eta birziklapenaren bilakaera

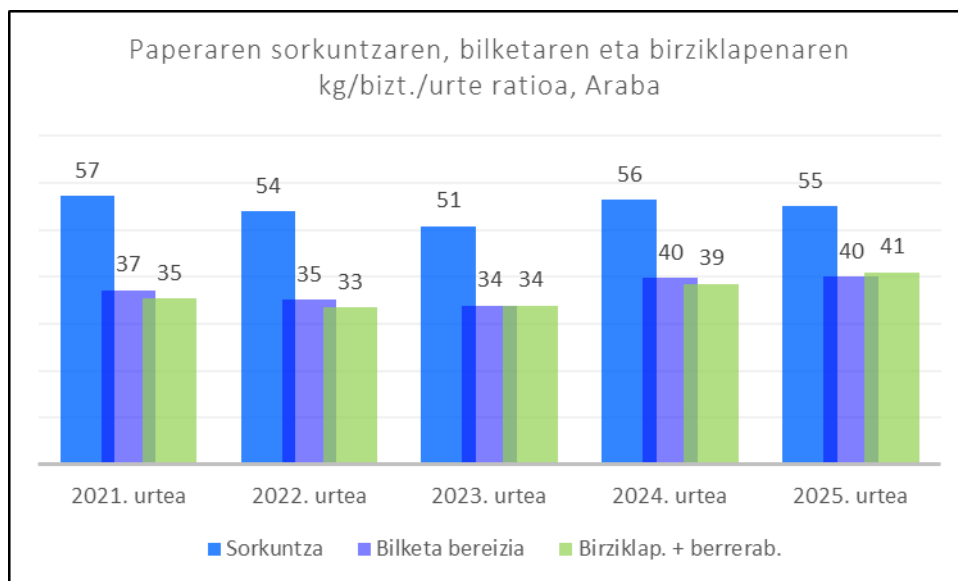

12. grafikoa: Ontzi arinen sorkuntzaren, bilketa bereiziaren eta birziklapenaren bilakaera

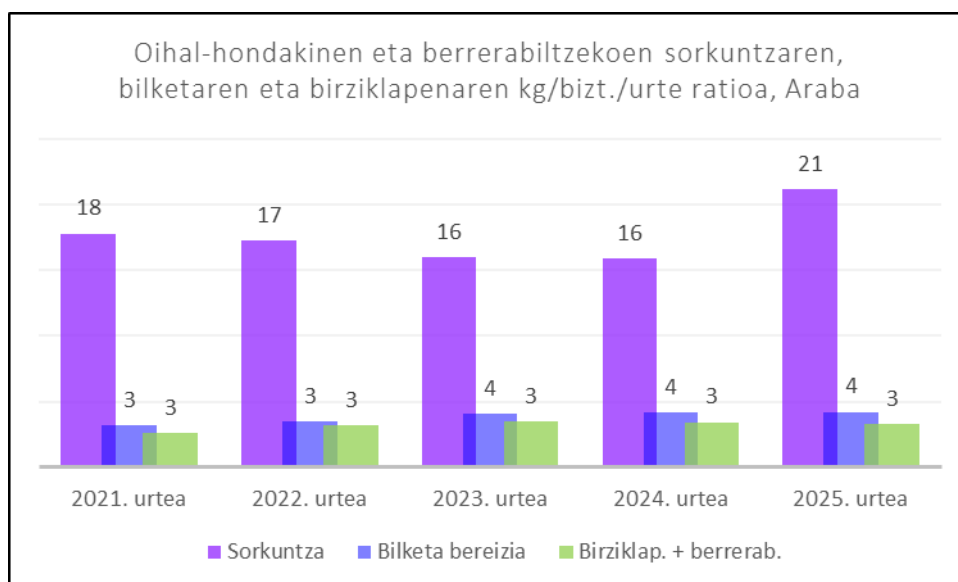

13. grafikoa: Beiraren sorkuntzaren, bilketa bereiziaren eta birziklapenaren bilakaera

14. grafikoa: Papera-kartoiaren sorkuntzaren, bilketa bereiziaren eta birziklapenaren bilakaera

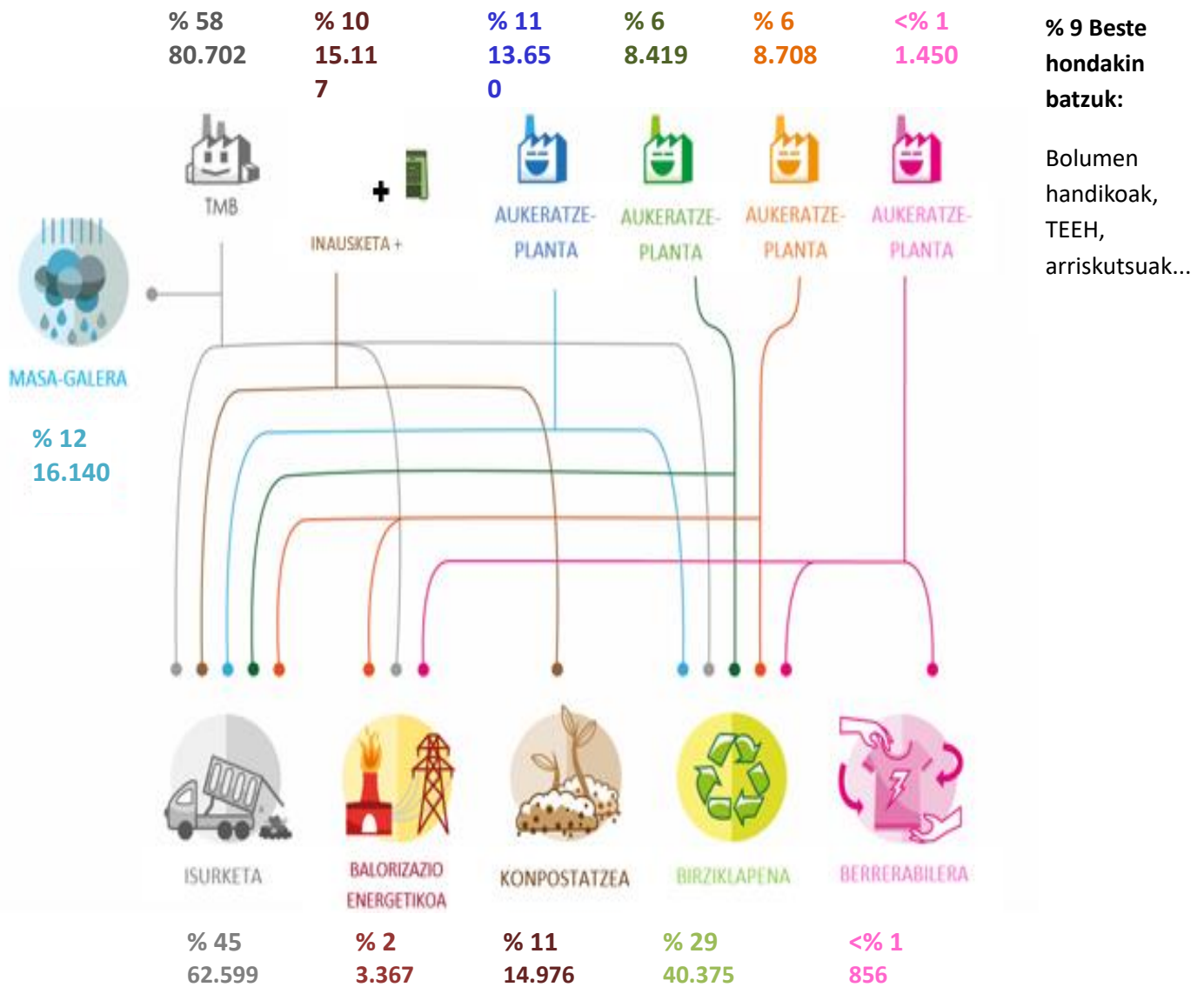

15. grafikoa: Oihal-hondakinen eta berrerabiltzekoen sorkuntzaren, bilketa bereiziaren eta birziklapenaren bilakaera

1.4. Laburpen orokorra

Gutzizko sorkuntza: 138.316 tona

% 9 Beste hondakin batzuk:

Bolumen handikoak, TEEH, arriskutsuak...

2. Kudeaketa-unitateak

Arabako Lurralde Historikoak zazpi eskualde-erakunde dauzka administratiboki kudeatzeko. Horiek udal gaingiko izaera dute, eta «kuadrilla» izenarekin ezagutzen zaie. Kuadrillak bere lurralde-esparruan eragina duten interes orokorreko gaietan parte hartzeko, kontsultatzeko eta kudeatzeko organo gisa funtzionatzen du.

Hondakinekin erlazionatutako zerbitzuei dagokienez, horiek bajako hondakinen bilketarako autonomia-unitate gisa funtzionatzen dute, hau da, hondakinen frakzio nagusiak biltzen dituzte. Vitoria-Gasteizko kuadrilla izan ezik, gainerakoei Arabako Foru Aldundiak laguntzen die papera-kartoia eta oihal-hondakinak eta berrerabiltzekoak bildu eta kudeatzen, baita sei garbigune, landa-gune garbi eta Puntu Berde Mugikorra (PBM) kudeatzen ere.

Kuadrillak kudeaketa-unitatetzat hartzen dira kontabilizatzean, eta eskualde- eta udal-mailan bildutako etxeko hondakinen datuak jaso dira. Udal-mailako hondakinen datuak zuzenean lortu dira edo, beste kasu batzuetan, banaketa proportzionala egiten kalkulatu lortu dira, udalerrri bakoitzaren biztanleriaren arabera. Bestalde, garbigune edo landa-gune garbietan bildutako hondakinak horiek dauden udalerrira lotzen dira kontabilizazioaren unean, udalerritik kanpo etortzen badira ere.

Kuadrillen izaera autonomia dela-eta, kuadrilla bakoitzean bildutako hondakinek jasotzen dituzten tratamenduei buruzko grafikoa ere azaltzen da. Horrela, **Arabako hiri-hondakinak prebenitzeko eta kudeatzeko planean (2030)** edo **PRU2030-ean** ezarritako helburuak betetzeko beharrezkoak diren pausuak baloratu ahal izango dira.

3. PRU2030-aren helburu estrategikoak

Arabako hiri-hondakinak prebenitzeko eta kudeatzeko planak (2017- 2030) edo PRU2030-ak zenbait Helburu Estrategiko (HE) ezartzen ditu interes handiko hiru arlotan: Gobernamendua, Hondakinen hierarkia eta Jasangarritasuna. Ez dugu PRU2030-eko egoeraren jarraipen osoa egingo, baina Arabako Hondakinen Inbentarioak Hondakinen Hierarkiarekin lotutako helburuak balioesteko beharrezkoa den informazioa eskaintzen du:

02.HE. Prebentzioa (kuantitatiboa)

03.HE. Prebentzioa (kualitatiboa)

04.HE. Berrerabiltzeko prestakuntza

05.HE. Birziklapena

06.HE. Beste balorizazio mota bat

07.HE. Ezabaketa segurua

Sei helburu horiek PRU2030-aren bilakaeraren parte bat balioztatzea ahalbidetzen duten 10 adierazle sortzen dituzte guztira. Adierazle horiek kalkulatzeko erreferentziako urtea 2016a da (aurreko plangintza aldia amaitu zen urtea), adierazlearen definizioan bertan kontrakoa adierazi ezean. Hala ere, irudikapen grafikoa estandarizatzeko 2010a erabili da oinarri-urte gisa, ***Ekonomia zirkularrerako hondakin eta lurzoru kutsatuei buruzko 7/2022 Legearen*** erreferentzia-urtea delako.

Adierazleak kalkulatzeko informazioa Arabako Hondakinen Behatokiaren datu-basearen bidez lortu da. Urte batzuetarako erregistratutako baliorik ez dagoenez, ezin izan da horien irudikapen grafikorik sortu.

Adierazle batzuk kalkulatzeko eskuragai dauden zehazketak erabili dira; horregatik, 2011 eta 2016 urteen kasuan 2011n egindako zehazketa erabili da, eta 2017. urtetik 2022. urtera, berriz, 2017aren amaieran eta 2018aren hasieran egindakoa. 2023an eta 2025ean, zehazketak egin dira, PRU2030-eko 10. ekintzan zehaztutakoaren arabera.

Kasu batzuetan, erreferentziazko zehazketaren aldaketa dela-eta, ondoko urteen arteko alde handia dago, baina kontraste hori ez dauka erlaziorik kudeaketa-ereduarekin, baizik eta erreferentziazko zehazketaren aldaketarekin.

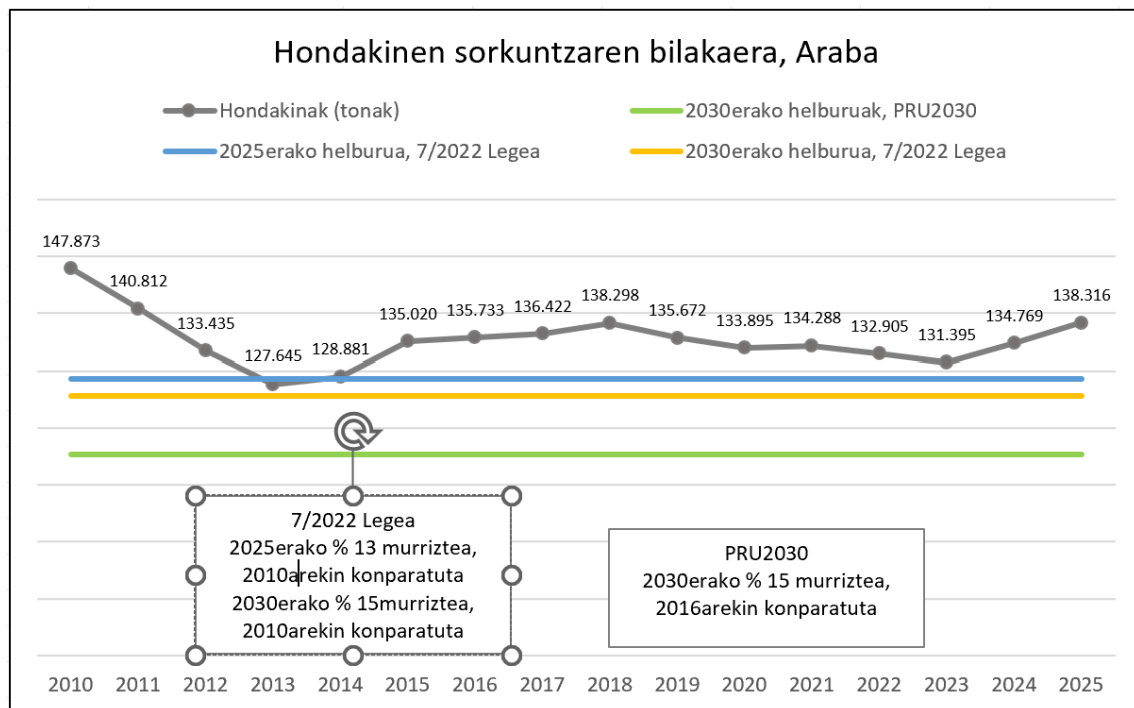

02.HE. Prebentzioa (kuantitatiboa)

2030ean sortutako hiri-hondakinen pisua % 15etik gora murriztea, 2016an sortutakoen pisuaren aldean. Helburu horri, 7/2022 Legearen helburuak gehitu zaizkio, hau da, 2010arekin alderatuta 2025erako hiri-hondakinen pisua % 13a eta 2030erako % 15a murriztea.

1. adierazlea

ALHn sortutako hiri-hondakinen guztizko pisua.

79. grafikoa: Hondakinen sorkuntzaren bilakaera, Araba, 2010-2025

Azken bi ekitaldietan hondakinen guztizko kopurua handitu bada ere, 2025ean % 13,1eko jaitsiera izan da kg/bizt./urte balioarekin lotutako sorkuntzan, 2010. urtearekin alderatuta, hau da, 7/2022 Legearen arabera erreferentziazko urtea denarekin.

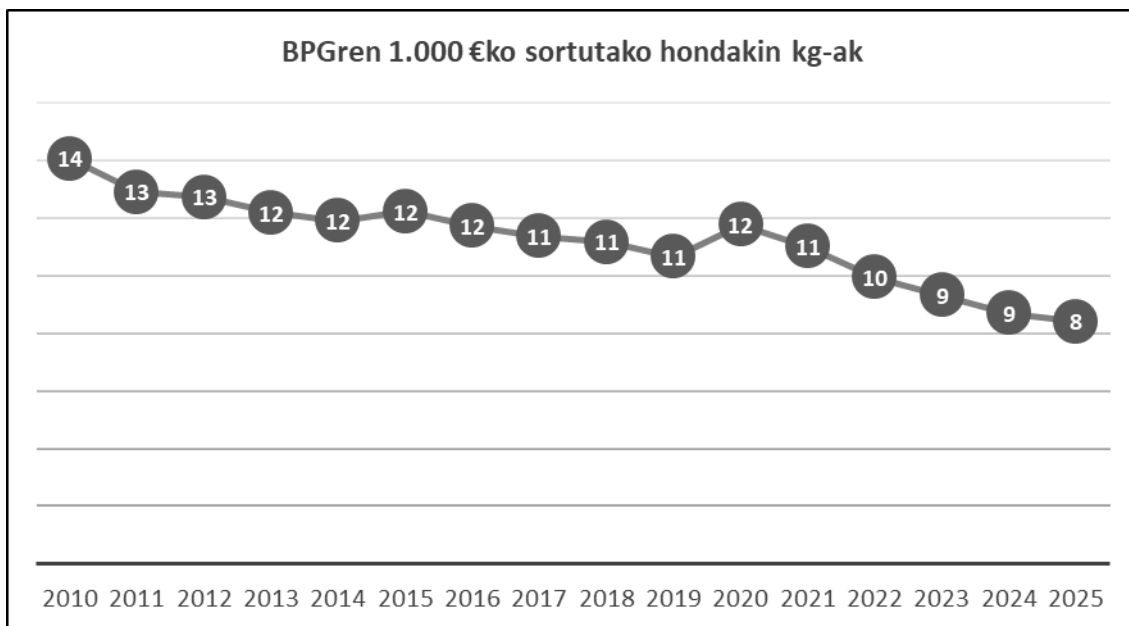
2030ean amaiera duen PRU2030-aren helburuari dagokionez, 2025eko sorkuntza 2016koa baino % 2 handiagoa izan da. Goranzko joera horri arreta jarri behar zaio, 2030ean PRU2030 betetzen dela bermatzeko.

Ekonomiaren eta hondakinen sorkuntzaren arteko deskoplamenduari dagokionez (2. adierazlea), berriz, joera positiboa da, 2018tik gero eta hondakin gutxiago sortzen baitira BPGko 1.000 €-ko.

2. adierazlea

Deskoplamendu-adierazlea (ALHn sortutako hiri-hondakinak, kg-tan, Arabako BPGko 1.000 €-ko).

8o. grafikoa: Hondakinen sorkuntzaren eta BPGren arteko deskoplamendua, Araba, 2010-2025

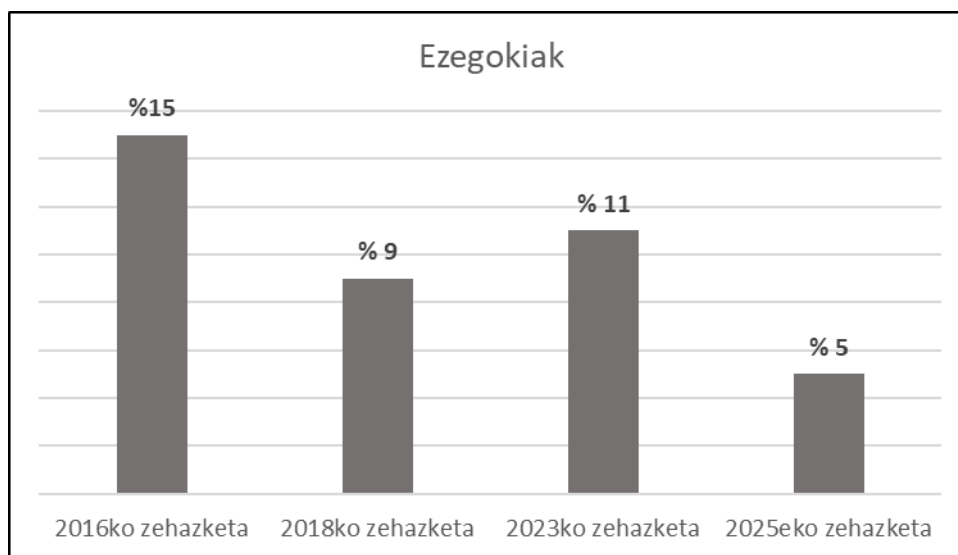

03.HE. Prebentzioa (kualitatiboa)

Ezegokien presentzia eta bananduta biltzen diren hiri-hondakinen frakzio guztietako arriskugarritasuna etengabe eta pixkanaka murriztea.

3. adierazlea

Bereiz bildutako frakzio organikoko (FORS) ezegokien presentziaren adierazlea Ezegokien presentziaren batez besteko ehunekoa, pisuan. Eskuragarri dagoen azken zehazketaren arabera kalkulua.

81. grafikoa: Bereiz bildutako frakzio organikoko ezegokien ehunekoa

2025eko ekitaldirako, zehazketa berri baten datuak daude. Horren arabera, FORS frakzioko ezegokien batez besteko balioa % 5koa izan da. Berritasun gisa, 2025eko zehazketan, lagin guztiek dituzte sarbide-kontrola duten sistemak.

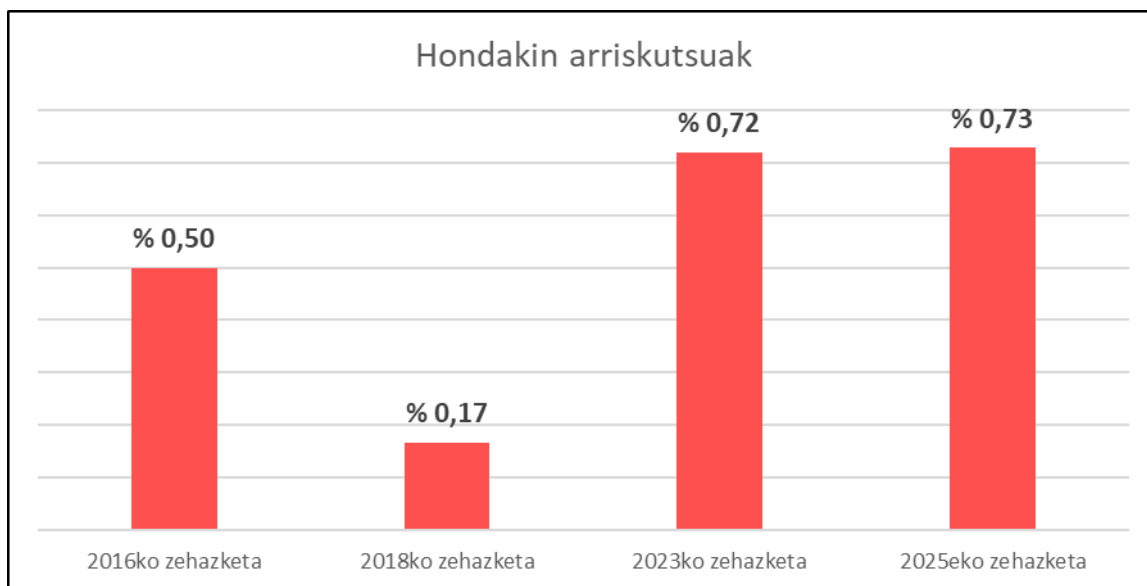
Balio horrek hobekuntza nabarmena erakusten du 2023ko zehazketarekin alderatuz gero. Urte hartan, frakzio hori biltzeko sarbide-kontrola zuten eta sarbide-kontrolik gabeko bilteta-sistemak batera zeuden, eta horrek ezegokien ehuneko oso desberdinak eragin zituen. Adierazitako % 11 balio horien batez besteko aritmetikoa da, izan ere, % 4ko gutxieneko eta % 36ko gehieneko balioekin.

Kudeatzeko balio egokia bada ere, PRU2030-ak, 03. Helburu Estrategikoan, askoz helburu anbiziotsuagoa ezarri zuen 2025erako: Biohondakinak frakzioko ezegokien % 3ra iristea. Balio hori, ordea, ez da oraindik lortu.

4.a adierazlea

Arrisku-adierazlea. Nahastuta bildutako hondakinetan dauden hondakin arriskutsuen ehunekoa, pisuan. Eskuragarri dagoen azken zehazketaren arabera kalkulua.

82. grafikoa: Hondakin nahastuen frakzioko hondakin arriskutsuen ehunekoa

Hondakin nahastuen frakzioko hondakin arriskutsuen arrisku-adierazleak bildutako hondakinen arriskugarritasun-balioa eskaintzea du helburu. Hala ere, ez du horien sorkuntzari buruzko informazio zuzenik ematen. Adierazle hau hobeto ulertzeko xedearekin, hondakin nahastuen frakzioaren barruan biltzen diren hondakin arriskutsuak kontabilizatu behar dira, baita bereiz biltzen diren hondakin arriskutsuen kopurua ere. Bi kopuru horien batuketaren emaitza hondakin arriskutsuen sorkuntza da.

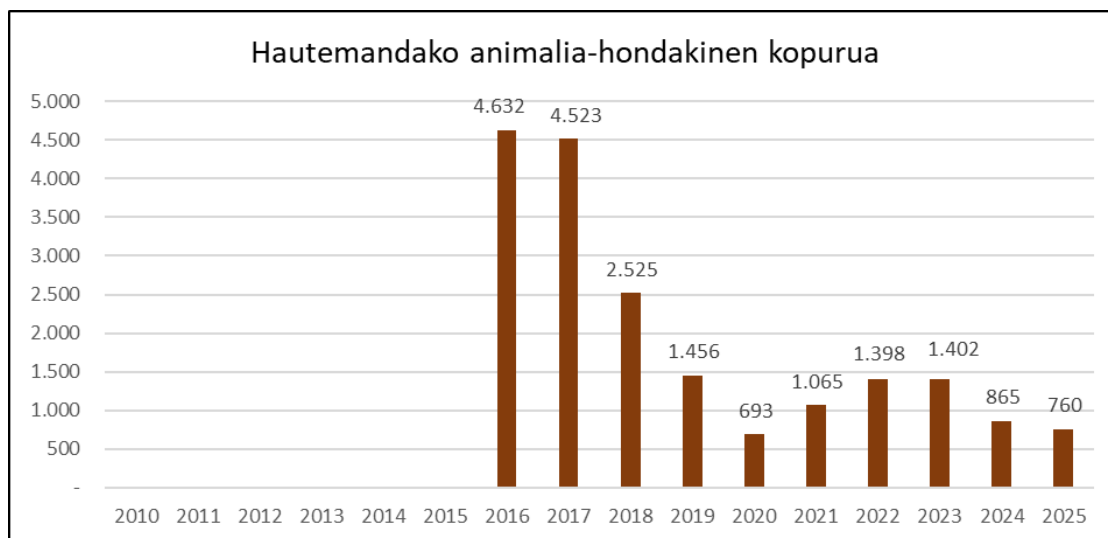
Adierazle honi dagokionez, 2025erako helburutzat ezarri zen hondakin nahastuetan bildutako hondakin arriskutsuen jehunekoa (pisuan) % 90 murriztea. Hala ere, baliteke 2016 eta 2018ko zehazketen balioak alderagarriak ez izatea, aldaketak egin baitira zehazketa egiteko metodologian.

2025ko azken zehazketa kontuan hartuta, hondakin arriskutsuen balioak 2023koen antzekoak direla esan daiteke.

4.b adierazlea

Arrisku-adierazlea. Hildako animalien hondakinen presentzia masan bildutako hondakinetan (kop.). Helburua: Batere ez 2020az geroztik.

83. grafikoa: Animalien hondakinen presentzia Jundizko TMB-Biocompost plantan

2016tik, masako bilketaren frakzioko animalien hondakinen presentziaren bilakaerak beherako joera nabarmena izan du. Hala ere, gehikuntza txiki batzuk izan zituen 2020 eta 2023aren arteko aldian. 2025eko datuen arabera, adierazle honen beherako joera berreskuratu da.

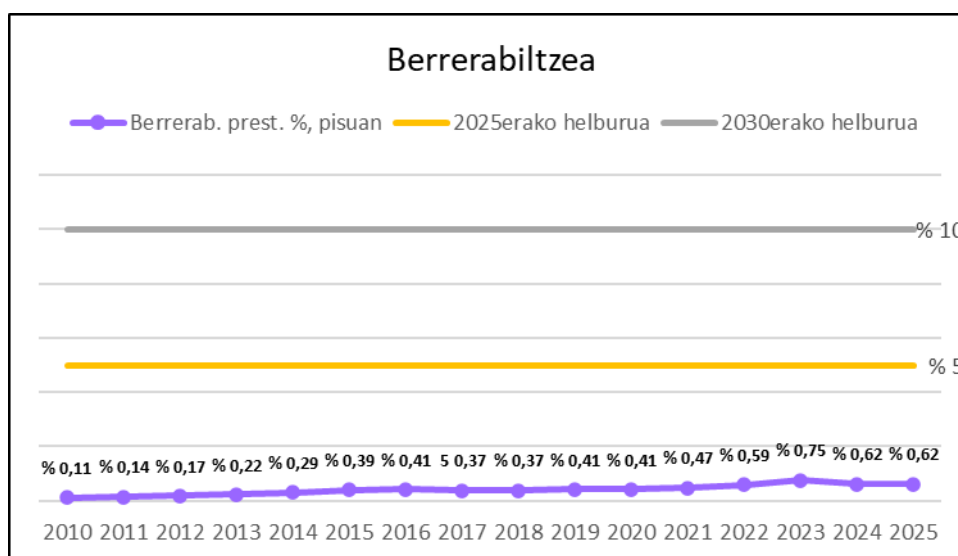
04.HE. Berrerabiltzeko prestakuntza

Berrerabiltzeko prestatzen diren hiri-hondakinen frakzioen ehunekoa eta kopurua handitzea, 2025ean pisuan gutxienez % 5era iritsi arte, Arabako Lurralde Historikoan sortutako hiri-hondakin guztietatik.

Adierazle hau **Ekonomia zirkularrerako hondakin eta lurzoru kutsatuei buruzko 7/2022 Legearen** argitalpenaren ondorioz aldatu egin da. Hasiera batean, betetze-urtea 2030 zen, baina 2025era aurreratu da. 2030erako, % 10aren helburua ezarri da.

5. adierazlea

Berrerabiltzeko prestakuntzaren ehunekoa, pisuan.

84. grafikoa: Berrerabiltzeko prestakuntzaren ehunekoa

Ehuneko hori edukiontzi zuriaren, garbiguneetako 2. bizitzako etxolen, Vitoria-Gasteizko bolumen handiko hondakinen udal-bilketaren eta Vitoria-Gasteizko Udalaren ReutilizaGunearen bidez biltzen diren berrerabiltzeko prestatutako materialen kg-en arabera kalkulatu da.

Berrerabiltzeko %5eko prestakuntza lortzeko helburua oso asmo handikoa da, eta tratamendu hori jaso dezaketen hondakin guztien pisuaren % 50 modu eraginkorrean horretara bideratu beharko litzateke. Hau da, lurraldean sortutako oihaltxak, tresna elektriko eta elektronikoen hondakinen eta bolumen handiko hondakinen % 50.

05.HE. Birziklapena

Hiri-hondakin guztietarako:

Birziklatzen diren hiri-hondakinen kopuruak handitzea, halako moldez non berrerabiltzeko prestatutakoaren eta birziklapenaren ehuneko bateratua gutxienez 2025an % 55a (pisan) eta 2030an % 60a (pisan) heltzea lortuz, ALHn sortutako hiri-hondakin guztietan oinarrituta.

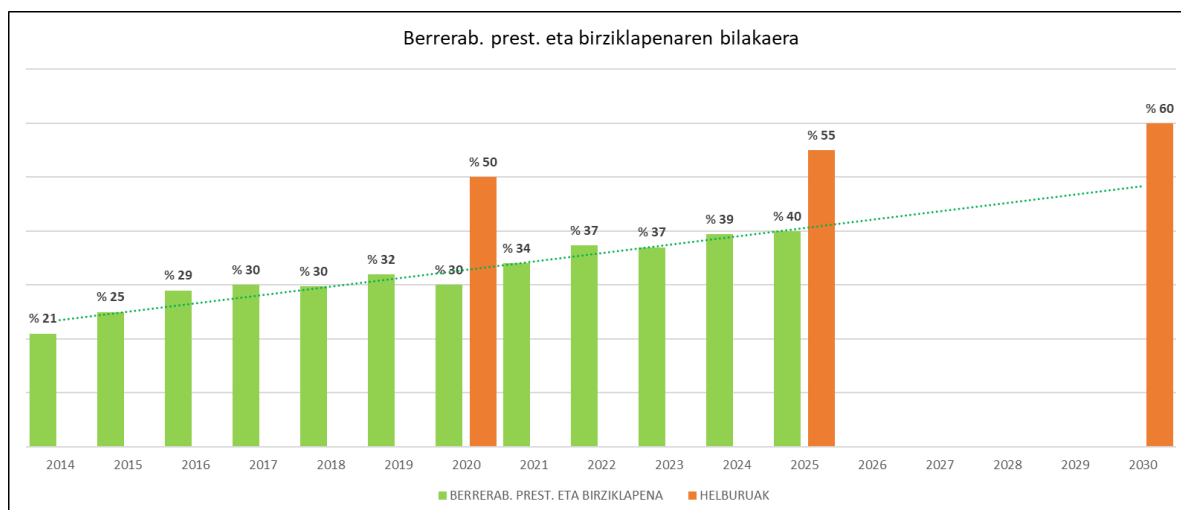
Hiri-hondakinak osatzen dituzten frakzio nagusietarako:

a) Biohondakinak. Pisan hiri-hondakinen frakzio nagusia izateagatik, 2023az geroztik (urte horretan, biohondakinaren bilketa bereiziak ALH osoan zehar hedatuta egon beharko du), frakzio horri aplikatuko zaizkion birziklapenerako prestakuntza-helburuak hiri-hondakin guztiei aplikatzen zaizkien antzekoak izango dira, hots, % 55a 2025ean eta % 60a 2030ean.

b) Hiri-hondakinak osatzen dituzten gainerako frakzioen kasuan, aldiz, lurraldez gaindiko mailan (hau da, Europa-, estatu- eta autonomia-mailan) ezarritako birziklatze-helburuak aplikatzen dira.

6. adierazlea

Berrerabiltzeko prestakuntzaren eta birziklapenaren ehuneko bateratua gutxienez 2025an % 55era (pisan) eta 2030an % 60era (pisan) iristea lortu behar da, ALHn sortutako hiri-hondakin guztietan oinarrituta.

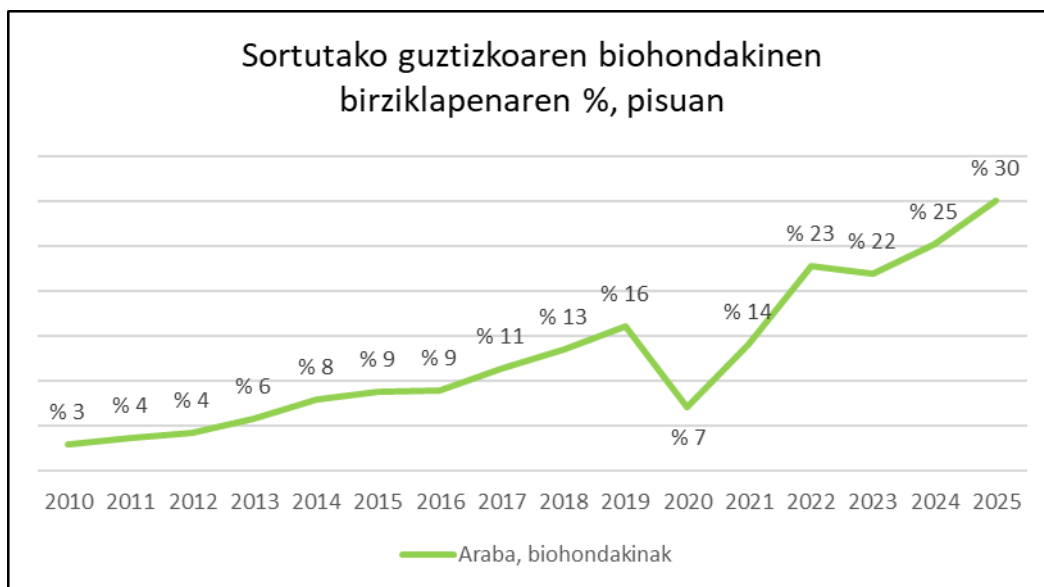
85. grafikoa: Berrerabiltzeko prestakuntzaren eta birziklapenaren ehunekoa

2025ean, birziklapena eta berrerabiltzeko prestakuntza aukeraren balioa % 40ra iritsi da, helburua % 55 izanik.

7. adierazlea

2025ean sortutako biohondakinen % 55aren birziklapena eta 2030an sortutakoen % 60a.

86. grafikoa: Biohondakinen birziklapenaren ehunekoa

Biohondakinen joera goranzkoa da, eta hazkunde nabarmena izan dute 2025ean, urte horretarako ezarritako helburua gainditu ez duten arren.

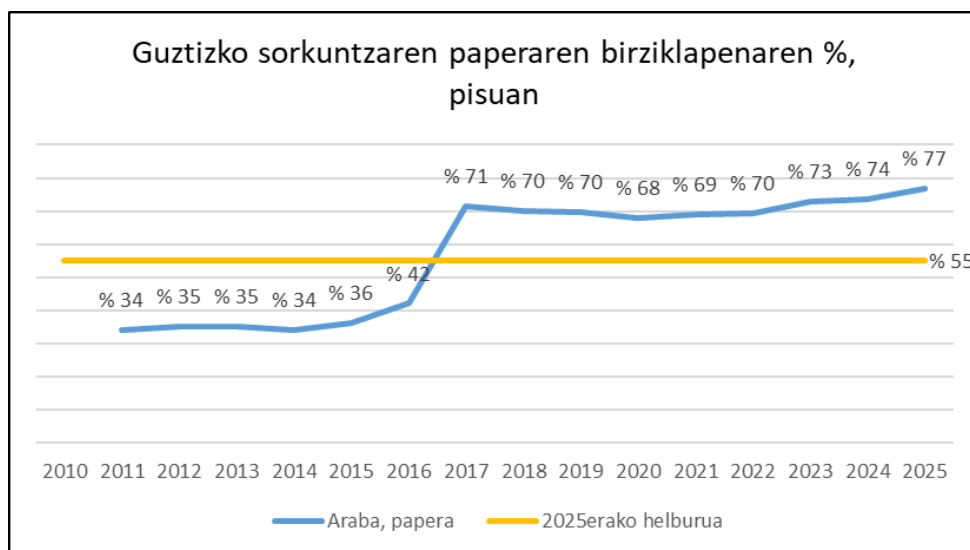
86. Grafikoak 2010etik egondako goranzko bilakaera hori irudikatzen du, eta 2020ko muturreko datua nabarmentzen da, COVID-19aren osasun-krisiaren ondoriozko hondakinen tratamendurako ezarritako neurri bereziak direla eta.

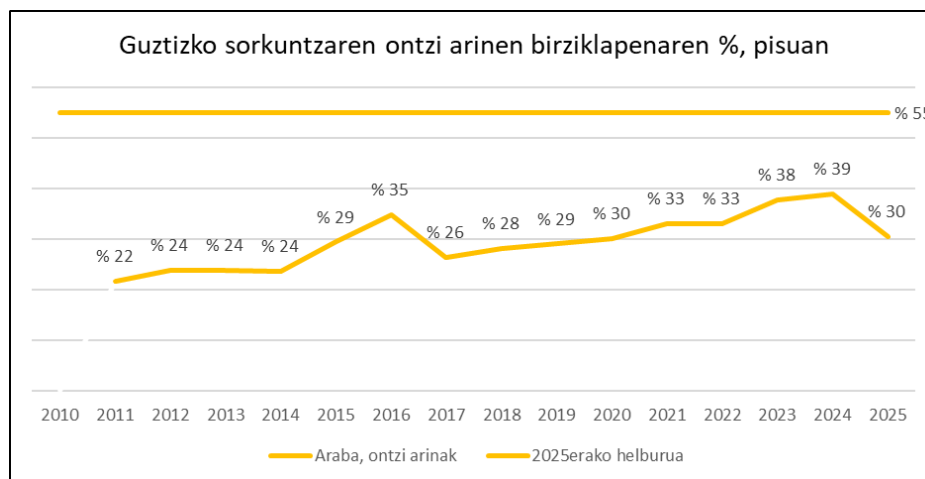
8. adierazlea

Papera, Ontzi arinak eta Beira frakzioen gutxieneko birziklapena % 50koa izan da pisuan 2020an sortutakoarekin konparatuz, % 55koa pisuan 2025arekin alderatuz eta % 60koa pisuan, aldiz, 2030arekin konparatuz.

Adierazle horren balioak kalkulatzeko, 2011, 2018, 2023 eta 2025eko zehazketen datuak erabili dira. 2016a da 2011ko datuak erabili dituen urtea; 2017a, berriz, 2018ko hasierako zehazketa erabili zen lehen urtea izan zen. Hori dela eta, bi ekitaldi horien artean dagoen tarte adierazlearen kalkulua egiteko erreferentzia-aldaketari dagokio.

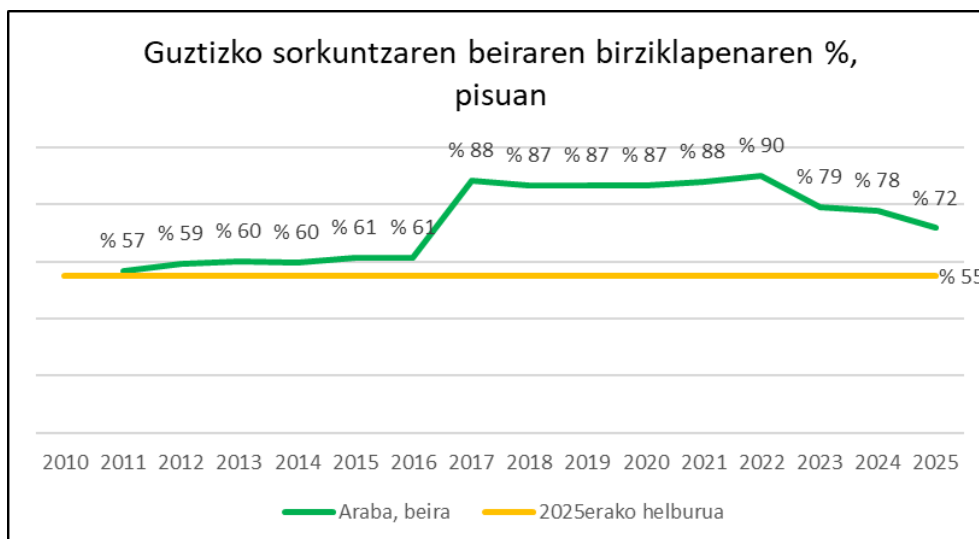

87. grafikoa: Paperaren birziklapenaren ehunekoa

88. grafikoa: Birziklatutako ontzi arinen ehunekoa

89. grafikoa: Beiraren birziklapenaren ehunekoa

Aurreko grafikoek birziklapen-ehuneko handiak erakusten dituzte paperaren eta beiraren frakzioetan. Bi horiek oso sendotuta daude, duela urte batzuk % 55eko birziklapen-helburua lortu baitzuten. Aitzitik, ontzi arinen kasuan, oraindik ez da helburu hori lortu.

06.HE. Beste balorizazio mota bat

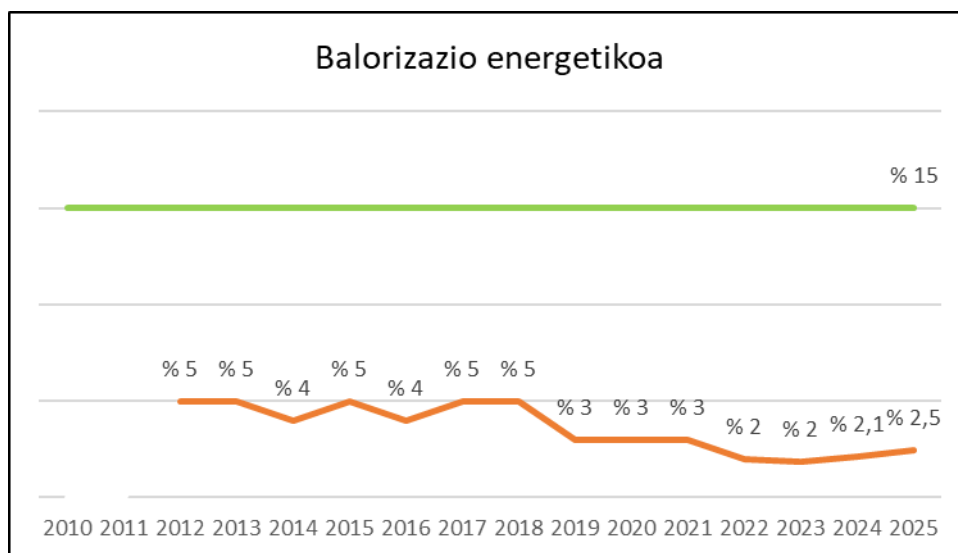
Birziklapenetik ezberdinak diren beste balorizazio-tratamenduak jaso dituzten hiri-hondakinen ehunekoa % 15 atalasez azpitik (pisuan) mantentzea, ALHn sortutako hiri-hondakin guztietatik.

2012tik eskuragarri ditugun datuei jarraikiz, grafiko honetan balorizazio energetikora zuzendutako hondakinen ehunekoa adierazten da; balorizazio energetikoa lurraldean birziklapenetik ezberdina den balorizazio bakarra da.

Beraz, grafikoak balorizazio energetikora zuzendutako hondakinen ehunekoa azken urteetan ez dela asko aldatu eta helburu estrategikoak ezarritako gehienezkotik urrun mantentzen dela erakusten du.

9. adierazlea

Balorizazio energetikora zuzendutako hondakinen ehunekoa.

90. grafikoa: Balorizazio energetikoaren ehunekoa

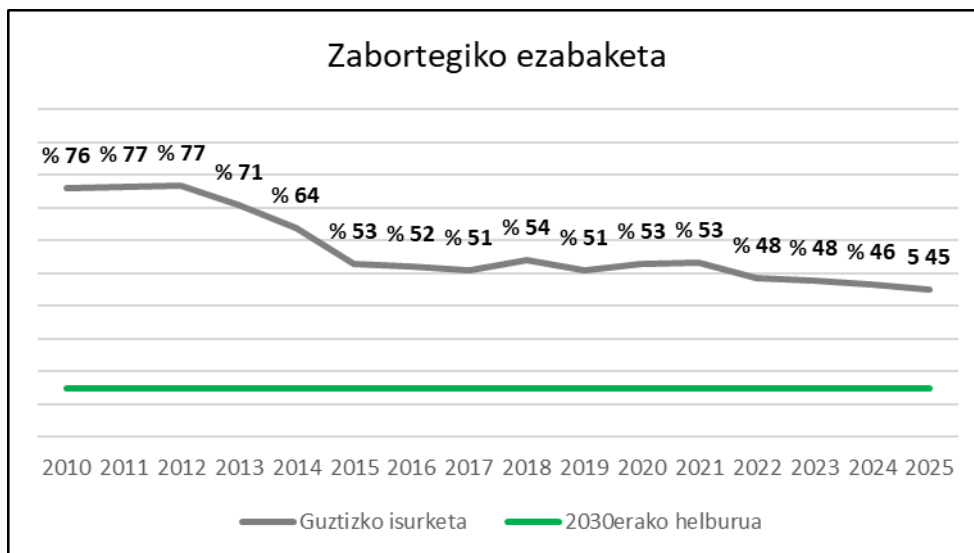

07.HE. Ezabaketa segurua

2030ean, zabortegian utzitako udal-hondakinen kopurua sortutako hondakinen % 15aren mugarriaren azpitik jaitea.

10.a adierazlea

Zabortegira zuzendutako hondakinen ehunekoa.

91. grafikoa: Zabortegiko ezabaketaren ehunekoa

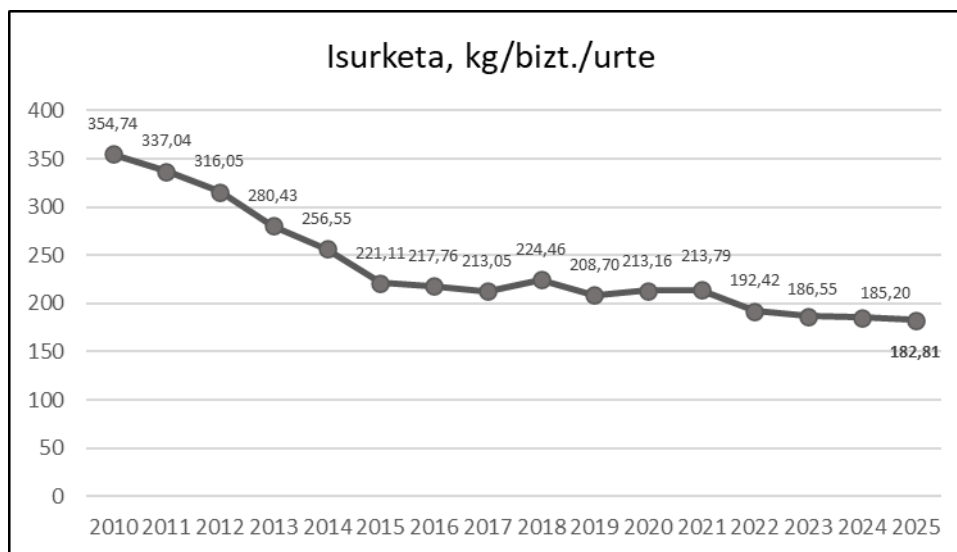
Lurraldean sortutako hondakinen guztizkoaren % 45a (pisan) bideratzen da zabortegiko ezabaketara, nahasturik zein bereizita bildu diren kontuan hartu gabe.

Hondakinak zabortegian ezabatzeko aukera arautzen duen 646/2020 EDren % 40ko helburua ez da oraindik gainditu.

10.b adierazlea

ALHn zabortegian utzitako *per capita* hiri-hondakinak.

92. grafikoa: Zabortegiko ezabaketaren kg/bizt./urte ratioa

4. Ondorioak

2025ean, **138.316 hondakin-tona** sortu dira Arabako Lurralde Historikoan; beraz, **biztanle bakoitzeko, 404,24 kg** sortu egin dira. Hortaz, % 2,6 handitu da 2024koarekin alderatuta, edo, beste era batera esanda, 3.547 tona gehiago sortu dira aurreko urtearekin konparatuta. Hazkunde hori, txikia izan arren, joera aldatu du, 2024tik sorkuntza handitu egin baita. Egoera hori aurreko ekitaldien beherako joeraren kontrakoa da.

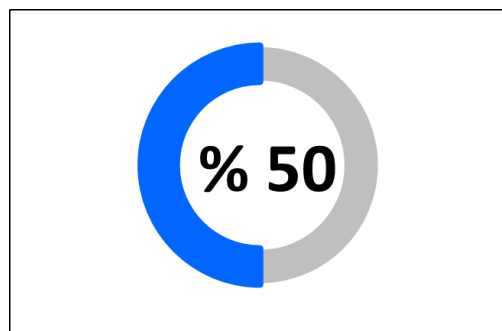
7/2022 Legearen 17. artikulua arabera, 2025. urterako, **hondakinen sorkuntza % 13 murrizteko helburua ezarri da, 2010. urtearekin alderatuta**. 2025ean, sorkuntzan izandako gorakada gorabehera, kg/bizt./urte balioa % 13,1 txikiagoa izan da 2010ean sortutakoarekin alderatuta, eta, horrenbestez, prebentzio-helburu hori bete da.

Hala ere, kontuan hartu behar da 2024tik gertatutako joera-aldaketa, sorkuntzaren hazkundeak arriskuan jar lezakeelako prebentzio-helburuen lorpena etorkizuneko ekitaldietan.

Bilketa egiten ari den moduari dagokionez, **bilketa bereizia igo egin da aurten ere**, baina gauza bera gertatu da hondakin nahastuekin. Urte honetako datua **bilketa bereiziaren % 42** da. Hortaz, **bildutako hondakin guztien % 58 nahasturik** bildu da. 2035erako ezarritako helburua bilketa bereizia % 50era iristea da. Joera mantenduz gero, helburu hori ezarritako dataren aurretik ere lortu ahal izango da.

Udalerri-mailan, **51 udalerrietatik 14k bete dute jada 2035erako ezarritako helburua**:

• Kripan	% 77
• Gaubea	% 66
• Burgelu	% 63
• Zalduondo	% 63
• Eltziego	% 62
• Zigoitia	% 60
• Iruña Oka	% 58
• Asparrena	% 56
• Lantziego	% 56
• Zuia	% 55
• Barrundia	% 54
• Donemiliaga	% 54
• Arratzua-Ubarrundia	% 53
• Bernedo	% 53

Datu horiek baloratzeko, kontuan izan behar dugu udalerri horietako batzuek udal gaindiko jatorriko hondakinak biltzen dituzten instalazioak dituztela. Kasu horietan bilketa bereiziaren

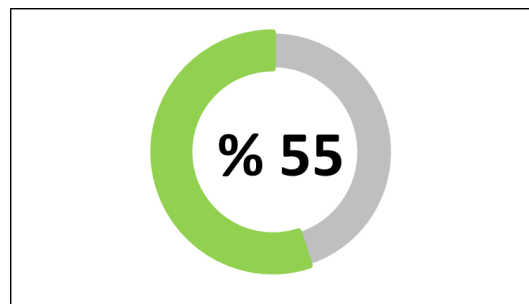
balioei eragiten dieten instalazioak Gaubeako eta Iruña Okako garbiguneak dira, baita LGGak ere. Bilketa bereziaren balioak baxuagoak izan ohi dira instalazio mota horiek ez dituzten udalerrietan. Adierazgarriak dira, baita ere, datuak erregistratzean izandako zenbait arazo, baita zenbaketari eragin diezaiokeen datuen kalitatea ere. Adibidez, uste denez, inausketa-hondakinen behar baino kopuru txikiagoa zenbatu da zenbait udalerritan, eta hortaz, horien bilketa berezia dokumentu honetan adierazitakoa baino handiagoa izan liteke.

Analisia bildutako frakzioetan ardaztuz gero, **FORS eta FOGO** izan dira hazkunderik handiena izan dutenak, % 18 eta % 35eko igoerekin, hurrenez hurren. Gainera, aurtengo zehazketan ikusi den modura, edukiontziak ixteak **ezegokien** balioak % 5 inguruan mantentzea ahalbidetu du eta, horri esker, ezegokien presentziarekiko bereziki sentikorra den frakzioa behar bezala kudeatzen dela bermatzen da.

Hondakinen tratamenduari dagokionez, oro har, aurtan, **birziklapena eta berrerabiltzeko prestakuntza aukera % 40ko** baliora iritsi da. Balio garrantzitsua bada ere, ez da nahikoa 7/2022 Legearen 26. artikuluan eta 05. Helburu Estrategikoan ezarritako helburua lortzeko. Helburua birziklapena eta **berrerabiltzeko prestakuntza aukeraren balioa gutxienez % 55eko** izatea zen.

Hala eta guztiz ere, bilketa bereziaren helburuaren kasuan gertatutakoaren modura, nabarmentzekoa da **7 udalerrik lortu dutela dagoeneko birziklapenaren eta berrerabiltzeko prestakuntzaren % 55eko helburua:**

• Kripan	% 75
• Burgelu	% 63
• Gaubea	% 61
• Eltziego	% 60
• Zalduondo	% 59
• Iruña Oka	% 56
• Asparrena	% 55

Frakzio espezifikoek dagokienez, beirazko ontzien eta papera-kartoiaren frakzioek helburua lortu dute, % 72 eta % 77ko birziklapen-ehunekoekin, hurrenez hurren. Ontzi arinak, aitzitik, % 30ean daude oraindik birziklapenari dagokionez, eta, beraz, ontzien araudian ezarritako % 65eko helburutik urrun daude.

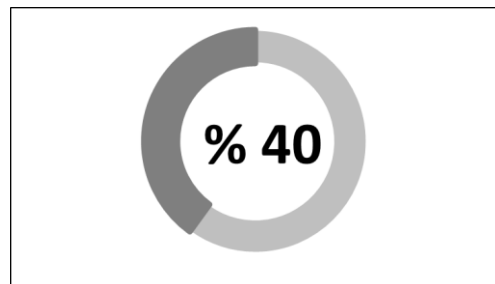
Hondakinen tratamenduarekin jarraituz gero, bada 2025erako ezarritako azken helburu bat. Kasu honetan, **hondakinak zabortegean ezabatzeko aukera arautzen duen 646/2020 EDren 8. artikulua** da. Artikuluak adierazten duenez, 2025eko urtarrilaren 1erako, **zabortegetan**

ezabatutako udal-hondakinen kopurua (pisuan) sortutako udal-hondakin guztien % 40 edo gutxiagora murriztu beharko da. 2025ean, lurralde osoan sortutako hondakinen % **45 (pisuan) zabortegian ezabatu da**. Balio hurbila da, baina ez da nahikoa, azken 15 urteotako balio txikiena bada ere.

Aurreko helburuekin gertatzen den modura, lurraldean badira kasu arrakastatsuak ere, **11 udalerritan % 40 edo gutxiago bideratzen baita zabortegian ezabatzera:**

• Kripan	% 12
• Burgelu	% 28
• Gaubea	% 29
• Eltziego	% 30
• Zalduondo	% 32
• Iruña Oka	% 33
• Asparrena	% 34
• Lantziego	% 35
• Donemiliaga	% 37
• Barrundia	% 38
• Kuartango	% 40

2025eko Hondakinen Inbentarioaren emaitzetatik ondoriozta dezakegunez, Arabako Lurralde Historikoak bide egokitik jarraitzen du, urtero ari baita adierazle guztiak hobetzen. Hala ere, ahalegin handiagoa egin behar da plangintzan eta araudian ezarritako helburu anbiziotsuak lortzeko.

Dena den, lurraldeko zenbait udalerrik emaitza pozgarriak dituzte, helburuak bete baitituzte eta gainerako udalerrientzat adibide izan baitaitezke. Horrek erakusten duenez, Arabako Lurralde Historikoa bide onean dago, eta, gainera, nahi dituen emaitzak lortzen ari da, udal-hondakinen bilketan eta kudeaketan arrakasta izan duten benetako adibideak baititu.

